Posamezna številka 10 vinarjev.

Štev. 126. V Ljubljani, v pondeljek, 7. junija 1915. Leto XLIII.

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . K 28·—
za en mesec „ . . „ 2·20
za Nemčijo celoletno . „ 29·—
za ostalo inozemstvo . „ 35·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . K 24·—
za en mesec „ . . „ 2·—
V upravi prejeman mesečno „ 1·70

Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . „ 7·—
za Nemčijo celoletno . „ 9·—
a ostalo inozemstvo . „ 12·—

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . po 18 v
za dvakrat . . . . „ 15 „
za trikrat . . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.: enostolpna petitvrsta po 20 vin.

Poslano:
enostolpna petitvrsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

In Rumunija?

»Kärntner Tagblatt« piše pod tem naslovom: Ves svet gleda sedaj v Bukarešt, kakor je tedne in mesece gledal v Rim. Proti nam vojujoče se države bodo v Rumuniji do skrajnosti izrabile vse sile zlata in pregovarjanja, vsa človeška in financielna razmerja, kakor so mesece delale v Italiji. Rumunija ima torej sedaj vlogo, v kateri si je smela dopadati Italija skozi deset mesecev. Ali bo Rumunija igrala vlogo natančno tako, kakor jo je igrala Italija? To vprašanje si stavijo sedaj nedvomno vsak dan v Londonu in v Parizu in Petrogradu, v Rimu in Nišu in na Cetinju z isto napeto razburjenostjo.

Rumunija ni zaveznica Avstrije in ni zaveznica Nemčije. Tudi ni zaveznica Rusije, Francije ali Italije. Kakor zagotavljajo njeni državniki, je Rumunija danes še prosta in ima svobodno roko za odločitev v tej ali oni smeri.

Intervencionisti v Rumuniji igrajo vlogo iredentistov v Italiji. Razlikujejo pa se po predmetu svoje ljubezni. Čisto čuvstvenega momenta plemenskega sorodstva z latinskimi in romanskimi narodi ni podcenjevati. Že leta se je opeval v rumunskem časopisju v vseh glasovnih načinih. Francosko zlato je teklo v potokih, da se rumunskemu ljudstvu pojasni čut plemenskega sorodstva in prijateljstva s Francijo in Italijo. Za Italijo navdušenim intervencionistom je sedaj pošlo gradivo. Čakati morajo šele na italijanske velečine in zmage. Ako teh ne bo, bo začelo Italijanom prijazne intervencioniste pač nekoliko zebsti v noge, pravtako kakor zebe rusofile.

Intervencionisti v Rumuniji sedaj še niso v položaju, toda tudi s to možnostjo je treba računati, da se bodo končno enkrat čutili dovolj močne, da podobno kakor v Italiji nastopijo kot gospodarji ceste, javnega mnenja in končno vlade, ako vlada in prijatelji mirne nevtralnosti ne dobe pravočasno opore v vidnih uspehih za koristi Rumunije. Rumunija je v drugem položaju nego Italija.

Zagozdena med Rusijo na severu in velikosrbskimi načrti na jugu, Rumunija ne bo mogla trajno pogrešati prijateljstva in opore sosednih držav. Močna Avstrija kot nasprotnik Rusije mora ostati želja rumunske politike. Vsak uspeh Avstrije proti Rusiji je posredno uspeh Rumunije proti Rusiji. Rumunija mora želeti ruskih porazov. Kolikor mogoče oslabljena Rusija mora biti v interesu Rumunije. Sicer se pa treba pri presojanju razmer na Balkanu vedno ozirati na to, da veliko vprašanje **ne leži v Bukareštu, marveč v Sofiji.**

× × ×

Iz nemških listov posnemamo:

Stockholm, 2. junija. »Novoje Vremja« javlja baje iz avtoritativnega diplomatičnega vira, da so **rumunska pogajanja z entento ustavljena, ker zahteva Rumunija poleg Sibinja in Banata do Donave tudi Bukovino,** poleg odpoved donavske parobrodne konvencije in pa ureditev meje v Besarabiji. Diamanali se je sicer januarja dogovoril, da poseže Rumunija istočasno (z Italijo) v boj, sedaj pa Rumunija ne uboga, ker ni bila pravočasno obveščena.

Curih, 2. junija. Rumunski listi pravijo, **da se je laški kralj osebno zavzel pri carju za to,** da Rusija ustreže rumunskim željam in tako omogoči rumunsko intervencijo. Rusija hoče dati Bukovino le do Sereta, Rumuni pa zahtevajo Bukovino do Pruta. Še večje težave dela, kakor pravi poslanec Tome, Banat.

Rim, 2. junija. »Tribuna« zanika vest v »Times«, češ, da je že gotov sporazum med Bolgarijo in Rumunijo. Da ostanejo nevtralni, hočejo Bolgari od Rumunije mnogo več, kakor more dati Rumunija. — »Giornale d'Italia« pravi, da je odločitev glede Rumunije v rokah kralja in vlade. Bolgarija se bo odločila za vojsko le tedaj, če bo rezultat vojske že viden in če bo gotovo, da bo trajala vojska le še malo mesecev.

Berlin, 2. junija. »Berliner Tagblatt« javlja iz Sofije: Vesti o obnovitvi balkanske zveze so fantastične izmišljotine. Res pa je, da se je dobro razmerje med Bolgarijo in Rumunijo izboljšalo in da je mogoč sporazum glede medsebojne nevtralitete. V soboto zvečer so prišli zastopniki entente k Radoslavovu in mu predložili svoje ponudbe. Ponudba ni znana. Radoslavov še ni odgovoril.

»Vossische Zeitung« poroča iz Curiha 3. junija: Rimski poročevalec »Stampe« javlja, da še ni določeno, kdaj odpotuje bolgarski poslanik Rizov iz Rima (Rizov pride v Berlin). Ravno tako ni znano, kdaj dojde novi poslanik Stanciov v Rim. Ruski poslanik Giers je deloval na odstop Rizova, ker je prevneto zahteval makedonsko ozemlje za Bolgare. Sporazum z Bolgari še ni gotov, pogajanja pa se nadaljujejo z nado na uspeh, ker je Radoslavov, ki spočetka ni verjel na laško intervencijo, svoje mnenje izpremenil. Tudi Grčija bo po volitvah gotovo intervenirala. — Dalje poroča »Vossische Zeitung«: Ententa ponuja Bolgarom poleg odstopa ozemlja še 230 milijonov frankov in preskrbo z municijo. Za to naj da Bolgarija ententi vso svojo armado na razpolago. Včerajšnji ministrsik svet je to ponudbo odklonil, ker ne mara armade prodajati.

Berlin, 3. junija. Dr. Leo Lederer poroča »Berliner Tagblattu« iz Bukarešta, 30. maja: Na podlagi svojih zadnjih informacij in svojih razgovorov z različnimi rumunskimi politiki, ki stoje v najboljšem stiku z vlado ali pa z opozicijo, imam vtis, da se bo položaj razvijal po paroli: Ne s premaganci! Zdi se, da stoji vlada tudi danes še na stališču, da je njeno držanje odvisno od poteka nadaljnjih operacij na različnih bojiščih. Povdarjati a je treba, da obstoji v celi deželi nagnjenje, pristopiti centralnim silam sovražni koaliciji in ta tendenca ne obstoji samo pri javnem mnenju. Vlada misli, da more pričakovati kakih rezultatov le od aktivnega delovanja in je principielno pripravljena, da se pridruži koaliciji proti centralnim silam. Svoj namen je vlada pripravljena uresničiti, če ne bo potek nadaljnjih vojaških operacij nasproten trditvi, da bo končno zmagala ententa. Vojaške operacije v Galiciji so dober začetek take nasprotne trditve. Vlada bo svoje naziranje izpremenila, če bodo centralne sile v najbližji bodočnosti dosegle »odločujoče« uspehe.

Ni pa dvoma, da morejo pogajanja z Rusijo in z drugimi silami entente kljub vsem težavam dovesti do sporazuma. Gotovo pa je, da so se pogajanja pričela. Drug moment, ki označuje položaj, so pogajanja z Bolgari, ki naj jamčijo za bolgarsko nevtralnost.

Berlin, 6. junija. »Köln. Zeitung« poroča iz Sofije, da je vsebina ponudbe, katero je 29. maja stavil štirisporazum Bolgariji, tajna. Vendar se je pa izvedelo, da obsega dosedanje ponudbe, torej poleg črte Midia—Enos tudi dele Rumunije, Srbije in Grčije. Bolgarija pa vztraja na takojšnjem zasedenju cele Macedonije.

Kolin, 1. junija. »Kölnische Zeitung« poroča: »Corriere della Sera« poroča iz Rima: Kakor pravi dobro poučeni »Timesov« balkanski poročevalec v Bukareštu, se razmerje med Bolgarijo in Rumunijo nekaj časa boljša. V kratkem zna priti do končnega sporazuma; Rumunija bo Bolgarom nekaj odstopila. V obeh državah uvidijo potrebo edinosti. Pogodba bo tvorila mogoče podlago za novo balkansko zvezo. (?) Tudi »Daily Mail« poroča iz Sofije, da se nekaj plete med Bolgari in Rumuni, da se doseže zaradi Dobrudže miren sporazum.

»Kölnische Zeitung« piše: Bolgarski poslanik Rizow piše v »Giornale d'Italia«, da ni bil prestavljen v Berlin zato, ker ni svoje vlade pravočasno obvestil o držanju Italije; to dokazuje dejstvo, da je bil prestavljen že pred napovedjo laške vojske. »Moje macedonsko pokoljenje,« pravi Rizow dalje, »mi nalaga samo dolžnost, da branim domovino. Tudi moj naslednik Stanciow je Macedonec. Bolgarija doslej ni sklenila nobene zveze, ampak je prostovoljno nevtralna. Če bomo nevtraliteto opustili, to bo odločil kralj in vlada.

Rimski dopisnik »Štampe« poroča, da so se iznova pričela laško-rumunska pogajanja z nado na uspeh.

Bukarešt. Za predsednika konservativne stranke je bil zopet izvoljen dosedanji predsednik Marghiloman proti Filipescu z večino 164 glasov.

Bukarešt. Rumunski socialisti prirejajo v celem kraljestvu velike akcije proti vojski in za vzdržavanje rumunske nevtralnosti. Proti vojski protestirajo na sijajno obiskovanih shodih. Znani voditelj socialistov Rakowski je na nekem shodu ostro obsodil nastop Italije in je pozval Bratiana, naj vse stori, da se vzdrži mir.

Pariz, 3. junija. »Petit Parisien« zagotavlja, da je povsem opravičena trditev, da se potrdi vprašanje, da bodo balkanske države kmalu stopile na stran entente. V zadnjih dneh so se nadaljevala pogajanja med Rumunijo in Bolgarijo in med Rumunijo in entento. V gotovih točkah je sporazum že dosežen in v kratkem je pričakovati splošnega ugodnega zaključka (?).

Sofija. Bolgarska vlada je izhajanje rusofilskih listov »Mir« in »Preporec« na podlagi izjemnega zakona provizorično suspendirala.

Monakovo. »Münch. Neueste Nachrichten« prinašajo 5. junija sledečo značilno vest z Dunaja: **Po zanesljivih vesteh iz Bukarešta, so pogajanja med Rumunijo in entento končno pretrgana, in to dejstvo na Dunaju ne smatrajo za nič manj važno kakor padec Przemysla.**

Berlin. »Berliner Tageblatt« poroča: Dunajska poročila izjavljajo, da so se pogajanja med Rumunijo in državami sporazuma končno veljavno prekinila. To poročilo ni točno. Pogajanja so le obtičala osobito zato, ker je Rumunija v slučaju zmage zahtevala temešvarski banat in celo Bukovino s Črnovicami. Ne more se še reči, kako so vplivale zmage nemških in avstrijskih čet, zavzetje Przemysla in prodiranje proti Lvovu. Upa se pa, da ti dogodki ojačijo položaj tistih krogov, ki obsojajo vojno umešavanje na strani držav sporazuma.

Sofija. Razmere med Bolgarijo in Grčijo so se zadnji čas izboljšale. Obe državi nameravata, da si zajamčita nevtralnost.

Sofija. Vsi poslaniki sporazuma so izročili Radoslavovu istočasno nove predloge. Radoslavov še ni odgovoril.

Kaj bi bilo s Trstom pod Italijo.

Zagrebške »Male Novine« prinašajo misli odličnega Tržačana, ki je ravnokar došel v Zagreb.

»Secolo« je 17. maja pisal, da so se v Trstu vršile velike protiavstrijske demonstracije, pri katerih naj bi demonstrantje zažgali več poslopij, namestništvo in še kako drugo stvar. Hoteli da so s tem italijanski vladi pokazati, kako željno Trst pričakuje »odrešenja«. Ne samo, da v Trstu ni bilo takih protiavstrijskih demonstracij, pač pa so teden dni kasneje tržaški Italijani napravili take demonstracije proti Italiji, kakor se jih Trst ne spominja. Dve tretjini Tržačanov so Italijani, toda razen nekaj zagrizencev, ki so že v začetku vojne šli preko meje, noče nihče poznati Italije. Tržačan bi se prej sporazumel s Slovencem kakor z »regnicolom«. Gonja, ki jo je svoj čas začel tržaški »Piccolo« proti namestniku radi znanih odlokov proti »regnicolom«, je bila v prvi vrsti namenjena javnemu mnenju v Italiji. Tržačani so v ogromni večini odobravali dotične odloke, ker vidijo v »regnicolu« tujca, ki izpodriva domače sinove.

Oglejmo si položaj Trsta in videli bomo, da je antipatija Tržačanov proti Italiji naravna stvar. Trst je edina avstrijska uvozna in izvozna luka in zato se je v zadnjih 20 letih silno povzdignil. Veliki promet in trgovina sta vsakemu dajala zaslužka. Za Italijo bi Trst imel samo idealno vrednost, o kaki trgovini in prometu pa ne bi bilo niti govora več. Iz današnjega blagostanja bi padel v bedo, kakor vlada navadno v italijanskih provincialnih mestih. Kakor je usoda Avstrije zvezana s Trstom, tako zavisi tudi bodočnost Trsta od Avstrije. To je tisto, kar so Tržačani že davno razumeli, in to je bil tudi vzrok, da se je Italija v svojih aspiracijah omejila na to, da za Trst zahteva samo samoupravo.

Pa kako je mogoče, bi kdo vprašal, da v Trstu gospodari liberalna stranka, o kateri je znano, da ima ekspanzivne ideje. Tudi tu so liberalni voditelji računali na psihologijo množic in so stopili v volivni boj z geslom »Trst Tržačanom«. Samo s tem geslom so mogli voditelji liberalne stranke preprečiti, da v mestni svet ne pride večje število Slovencev, samo s to mahinacijo so mogli doseči, da je za liberalce glasovalo veliko tržaških Italijanov, ki se drugače ne strinjajo s programom liberalne stranke. Ako k temu prištejemo primerno število Nemcev, ki so glasovali za liberalce, tedaj bo vsakemu jasno, na kakšnem temelju sloni tržaška irredenta.«

× × ×

Omenjeni gospod nas spominja zadnjih volitev v Trstu, ki so vsemu slovenskemu narodu neizbrisno v spominu.

Zastarelo angleško brodovje.

Kodanjski list »Ekstrabladet« se peča v svojem uvodniku od 27. maja s preosnovo angleškega kabineta in piše:

»Največjo trpkost, katero opažamo pri preosnovi kabineta, vzbuja med Angleži dejstvo, da njihovo zaupanje v mornarico ni bilo opravičeno. To silno brodovje čisto navadno ni napredovalo s časom; ono je zastaralo. Ko je prišla ura, da pokaže svojo silo in svojo moč, se nade niso uresničile. Nemci so vpeljali nov način vojskovanja, v primeri s katerim je še tako močno brodovje linijskih ladij in križark brez moči. Zelo res je, da je to, kar se danes godi na Angleškem, že začetek prvega odločilnega poraza, ki ga je doživelo angleško brodovje od časov kraljice Elizabete sem. Angleška mornarica je okostenela v formah, ki so bile dobre pred 30 leti, a danes ne veljajo več; kar je pokazala Nemčija. Nemčija je pokazala, da je 100 milijonov kron vredna bojna ladja le tako dolgo nekaj vredna, dokler leži v varni luki; kakor hitro pa se prikaže na morju, ni vredna nič več: za torpedo podmorskega čolna je tistih 100 milijonov navadna razvalina. Zato je angleško brodovje mirno. Zato je Anglija danes le še po imenu »kraljica morja«. Zato je Asquith likvidiral.«

Kaj je S Srbijo?

O napetosti med Srbijo in Italijo.

V balkanski vojski je stala Avstrija na stališču, da Srbija ne sme do Adrije; ne radi Srbije, ne radi albanskih interesov in aspiracij Srbije, ampak ker bi to vsled prisrčnega razmerja med Rusijo in Srbijo bil izhod Rusije do Adrije in bi bili mi potem v Adriji zaprti. Proti srbskemu stremljenju, da bi Srbija dobila pot do Adrije za svojo trgovino, nismo imeli ničesar. Ponudili smo ugodne tarife skozi Bosno, tako da bi bilo Srbiji treba izdelati le še kratko progo Užice—Uvac, pa bi imela kratek, primeren in cenen izhod do morja. Nemčija je šla celo tako daleč, da bi se Srbiji dal ozek pas skozi Albanijo do morja, če monarhiji zagotovi, da to ne bo v korist Rusije, to je, da pristanišče ne bo postalo opirališče za rusko brodovje.

Kakšno stališče pa je v tistem trenutku zavzemala Italija? Srbija je poudarjala, da mora dobiti del Albanije, Italija pa je odločno rekla: V Albaniji nimate ničesar iskati. Albanija mora postati samostojna država, nimamo pa nič proti temu, če dobite od Albanije neodvisno opirališče ob obrežju.

Italija je v bodoče, kjerkoli je mogla, pospeševala srbske želje in gotovo ni krivda Italije, če ni bilo nič iz jadranskih sanj Srbije. Italija bi rada videla, če bi se Srbi zadovoljili z Dračem, da bi si ohranila severno Albanijo za italijanske sanje.

Do tega ni prišlo. Italijanske spletke so bile zaman, kljub skaderski krizi, kateri je kumovala Italija, in tako pride sedaj, ko Italija steza svojo poželjivo roko po slovanski Istri in Dalmaciji, z bivšim varovancem, katerega želje je ne iz prijateljstva, ampak iz egoizma javno in še bolj na skrivnem proti interesom svoje zaveznice pospeševala, do nespravljivega nasprotstva

Italijanski vojaški ataše pri srbski armadi.

Chiasso, 6. junija. Iz Niša poroča »Corriere dela Sera«: Italijanski vojaški ataše grof Serra je odpotoval v Kragujevac v srbski glavni stan, da se pridruži atašejem ostalih držav.

Srbi streljali s topovi med Turn-Severinom in Oršovo.

Sofija. »Utro« poroča 3. t. m.: Srbska artiljerija je otvorila 28. majnika ogenj na ogrski breg med Turn-Severinom in Oršovo. Nameravali so uničiti petrolejsko čistilnico. Avstrijska artiljerija je tako ljuto odgovorila, da so Srbi takoj prekinili boj.

Ruska pomoč Srbiji.

Bukarešt, 4. junija. »Minerva« poroča iz Braile, da je v torek zjutraj vozilo mimo mesta več ruskih ladij, ki so imele na krovu streljivo in vojake za Srbijo. Že dva tedna skoro vsak dan se vršijo taki prevozi med ruskim pristaniščem Reni in srbskim v Prahovi.

37.000 bolnikov v srbski armadi.

Stockholm, 6. junija. »Tagblad« poroča, da je angleška sanitetna komisija izjavila, da je sedaj v srbski armadi 37.000 bolnikov, med njimi 8000 bolnih na legarju.

Sazonov zopet izjavlja.

Stockholm, 5. junija. Neugodni razvitek vojnega položaja je v krogih časnikarjev v Petrogradu vzbudil mnogo skrbi ter povzroča pri razpravljanju o vojnih dogodkih resne zadrege. Nedvomno vsled tega je Sasonov zopet povabil k sebi urednike političnih in vojaških delov petrograjskih listov. Ruski zunanji minister je naglašal, da bo nastop Italije svetovno vojno vsekakor skrajšal. Vznemirjenje zaradi obnašanja še nevtralnih držav da je neutemeljeno, češ da ni nobenega znamenja, ki bi kazalo, da je katera teh držav Rusiji sovražna. Srbija naj bo pomirjeia in prepričana, da bo Rusija varovala njene koristi. Na separaten mir med Rusijo in zavezniki da sedaj ni misliti. (Ta naznanila Sasonova govore za tiste, ki umejo brati med vrstami cele knjige.)

Legitimacije za potovanje na jugozapad monarhije.

Dunaj, 4. junija. (K. u.) Civilne osebe se smejo dopustiti k potovanju po železnici v južne kraje le na podlagi rednih izkazil o osebi in identiteti, in sicer velja to za kraje, ki leže južno od naslednjih postaj: Inomost (izključno), Schwarzach - Št. Vid (izključno), Zeltweg (izključno), Maribor (izključno), Pregersko (vključno), Čakovec, Csaktornya, (vključno), Mura-Keresztur (vključno), Gyenkenyes (vključno), Barcs (vključno). Črta Zeltweg-Selzthal-Bischofshofen-Wörgl-Inomost-Bregenz leži **izven**, črta Pragersko-Čakovec-Barcs pa **v** ozemlju, za katero velja izkazilna dolžnost. Izkazati se je mogoče: 1. s potnim listom po naredbi celokupnega ministrstva z dne 15. januarja 1915 ali po naredbi celokupnega ogrskega ministrstva z dne 16. januarja leta 1915, ki je opremljen s fotografijo in kateremu pristojna politična ali državna policijska oblast doda opazko: »Veljavno tudi za potovanje v ozemlja, ki so v območju južnozapadne armade.«

2. Z legitimacijo s fotografijo za drž. ali dvorne uslužbence, za državnoželezniške ali zasebne uslužbence in njihove domače in 3. s posebno legitimacijo, ki jo izda okrajno glavarstvo, oziroma državna policijska oblast (kjer je državna policija, izda legitimacijo ona, drugod okrajno glavarstvo). K potovanju v območje utrjenih krajev se smejo civilne osebe — ne glede na one, ki so uradno poslani — v vojaške svrhe ali v svrhe državne uprave dopustiti le tedaj, ako se razen z gori označeno izkaznico izkažejo še z legitimacijo dotičnega trdnjavskega poveljstva (vojnopristaniškega poveljstva). Civilne osebe, ki se v vojaške svrhe ali v svrhe državne uprave uradno pošljejo v trdnjavsko ozemlje, morajo imeti s seboj odprto povelje kompetentnega vojaškega poveljstva, iz katerega je razvidno obvestilo trdnjavskemu poveljstvu.

V pojasnilu z navedenim predpisane izkazilne dolžnosti se dostavlja to-le: A) Potovanje v označenih mejah, izvzemši črte vojnokolesarskega reda, ne spada pod gori navedene pogoje. B) Gori navedeni potni listi ali druge legitimacije nikakor ne opravičujejo, da bi kdo stopil na ožji operacijski prostor (območje čet) armade na bojišču. Za to veljajo v območju dotične armade vsakokratne vojnopolicijske odredbe. C) Osebam, ki so znane in zanesljive in katerih poklic jih sili, da se vsak dan peljejo preko meje uvodoma označenega ozemlja, kakor sejmarji, nastavljeni delavci itd., more okrajno glavarstvo (policijsko ravnateljstvo) izdati legitimacije s 14devno veljavnostjo.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Topovski boj na tirolski in koroški meji. — Odbit italijanski napad severno od Tolmina.

Dunaj, 5. junija. Uradno se poroča: **Na tirolskem in koroškem obmejnem ozemlju se tudi včeraj ni nič bistvenega zgodilo. Sovražni bataljon, ki se je pokazal na ozemlju pri sedlu Stilfzer, smo pregnali. V Judikariji, v dolini Adiže, na planoti Folgaria in Lavarone kakor tudi na več točkah koroške meje se topovski boj nadaljuje.**

Na Primorskem je ostalo pri krvavo odbitem napadu štirih italijanskih bataljonov na našo postojanko severno od Tolmina 50 mož in trije častniki v naših rokah.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

× × ×

Na Tirolskem pričeli delovati naši težki topovi. — Znatne italijanske izgube ob Krnu. — Odbiti poskusi Italijanov, da bi prekoračili Sočo.

Dunaj, 6. junija. Uradno se poroča: Na tirolskem in koroškem ozemlju se sovražnik omejuje na brezuspešni artiljerijski ogenj in se ogiba prostora blizu naših postojank. Na ozemlju Lavarone—Folgaria so pričeli naši težki topovi obstreljevati sovražne obmejne utrdbe.

Na primorski fronti postaja artiljerijski boj silnejši. V bojih ob Krnu so imeli Italijani znatne izgube, ob južnem pobočju hribe smo našli 300 sovražnih trupel. Tudi poskus sovražnika, da bi pri Zagradu prekoračil Sočo, je bil krvavo odbit.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

× × ×

Stilfser je gorsko sedlo v ortlerski skupini, severozahodno od Ortlerja, na meji Tirolske in Italije. Čez sedlo pelje najvišja umetna cesta Evrope (najvišja točka 2760 metrov), ki je bila otvorjena leta 1824 od Bormio v Neuspording na Tirolskem. Dolga je cesta 46 in pol km in široka 6 m.

× × ×

Na italijanskem bojišču dozdaj šele uvodni boji.

Budimpešta. Vojni poročevalec »Pester Lloyda« poroča: Na italijanskem bojišču operacije dozdaj še niso dozorele čez uvodne boje. Splošno se bijejo le prednje straže in artiljerija. Zdi se, da poizkušajo Italijani počasno prodiranje, ker če pridejo le nekoliko naprej, se takoj zakopljejo.

Govorice o velikih italijanskih izgubah pri Gradiški.

Chiasso. »Corriere della Sera« poroča: V Rimu so zaprli 3. t. m. na kolodvoru nekega fino oblečenega moža, ker je govoril, da so izgubili Italijani pri Gradiški 5000 do 6000 mož.

Boji južno od Pustrske doline.

Celovški listi poročajo z robov ob lesanski dolini: Naše in italijanske čete so se že večkrat spopadle. Italijani so izgubili 7 mrtvih in 66 ujetnikov. Italijani so ujeli neko avstrijsko patruljo dveh mož, ki se je drznila iti preveč naprej.

Iz Condina.

Inomost. Uradno se je že poročalo: da so Italijani zasedli Condino. Tukajšnji listi pa poročajo, da Condina niso zasedle redne italijanske čete, marveč italijanski četaši. Italijanski generalni štab tudi dejansko ni poročal o zavzetju Condina. Pet ur prej je v Condinu še novačila avstrijska komisija.

Italijanski vojni ujetniki.

Celovški listi poročajo: Z močno vojaško stražo so 6. t. m. peljali skozi Celovec 30 italijanskih vojnih ujetnikov, med njimi dva častnika.

Pred dvema ali tremi tedni ni pričakovati najvažnejših dogodkov.

Chiasso. Vojaški sotrudnik »Secola« piše dne 5. t. m.: Naše čete so zadele dozdaj na več ali manj močne dele avstrijskih čet. Avstrijske glavne sile najbrže ne nastopijo pred 8. ali 10. dnevi in potem bo šele mogoče govoriti o kaki važnejši akciji; a uspeh se tudi še potem ne pokaže pred dvema ali tremi tedni. Italijansko občinstvo mora zato še potrpeti.

Zvito italijansko vohunstvo.

Briksen. Briksensko c. in kr. štacijsko povelistvo opozarja v listih na sledeče zvito italijansko vohunstvo: Poročila o premikanju naših čet in o naših postojankah sploh denejo v prazne steklenice, izdolbene kose lesa, v zavoje itd., ki jih vržejo mnogobrojno v vodo. Dokazov je dovolj. Če od teh priplava le en kos v Italijo, je dosežen namen vohunstva. Občinstvo zato opozarjajo, naj take stvari ujame in naj jih izroči vojaškim oblastim.

Italija še ni dovolj pripravljena.

Geneva, 5. junija. »Temps« tolaži svoje bralce, ker se po nastopu Italije še ni pokazal ugoden preokret za trosporazum, češ, da potrebuje Italija še najmanj dva do tri tedne, predno bo mogla tvegati resnejše vojne čine.

Naknadno prebiranje v Italiji.

Bern, 5. junija. (Kor. ur.) »Bund« poroča iz Lugano: Vsi nepotrjeni Italijani se morajo podvreči novemu prebiranju. To zahtevajo posebno socialistični listi, ki hočejo s tem napraviti konec velikemu številu nepotrjenih med aristokracijo.

Italijanski meteorologični urad ustavil objavljanje podatkov.

Rim, 4. junija. (Kor. ur.) Italijanski meteorologični centralni urad je nehal objavljati aktualne vremenske podatke.

Poostreno obsedno stanje v Speziji.

Geneva, 5. junija. Italijanska vlada je z ozirom na napad s strani avstro-ogrskega brodovja v Spezziji proglasila poostreno obsedno stanje.

Italija ni sprejela v svojo armado princa Louisa Napoleona.

Lugano, 5. junija. (Kor. urad.) Princ Louis Napoleon je hotel služiti v italijanski armadi v vojski proti Avstriji. Njegovo ponudbo so glede na francosko republiko odklonili.

Italijani iz Amerike se vračajo domov.

Milan. (Kor. ur.) »Secolo« poroča: Parnik »Duca degli Abruzzi« se je odpeljal 3. t. m. iz New Yorka v Italijo. Na krovu se nahaja veliko častnikov, podčastnikov in rezervistov. Slede nadaljnji transporti italijanskih rezervistov iz New Yorka v Italijo.

Italijanski vojni škof.

Rim. (Kor. ur.) Papeževa kongregacija je ustanovila mesto vojnega škofa, ki mu je izročeno višje vodstvo vseh duhovnikov v italijanski armadi. Sveti oče je poveril to mesto dosedanjemu pomožnemu škofu v Turinu Bartolomasiju.

Italijanski begunci.

Meran. Pri bataljonu v Meranu se je prijavilo 300 italijanskih vojaških beguncev.

× × ×

Italijansko mornariško ministrstvo o položaju na morju.

Lugano, 6. junija. Listi objavljajo značilno izjavo italijanskega mornariškega ministrstva, v kateri se izvaja, da nobena mornarica vojujočih se držav ni objavila poročila pred koncem kakega pomorskega podjetja in zato ni pričakovati perijodičnih poročil, kakor o podjetjih armade na suhem. Avstrijska mornarica ima velikansko strategično premoč, tako da se ji mora prepustiti, da uvede boj. Avstrijske ladje so lahko v treh urah pričele napad na italijansko obrežje, italijanske ladje pa morejo podvzeti napade le iz utrjenih pristanišč Benetk in Brindisi.

Italijanska letala nad Sv. Ivanom Meduanskim.

Cetinje. Pred Sv. Ivan Meduanski je došlo nekaj italijankih vojnih ladij, da spremljajo v albanskih pristaniščih se nahajajoče ladje v Italijo nazaj. Na dva italijanska letala, ki sta plula nad Sv. Ivanom, je streljalo neko avstrijsko letalo, ki je letelo nad mestom.

× × ×

K blagoslovitvi železniških pomočnih postaj za južne brambne sile.

Dunaj, 4. junija. (K. u.) Brzojavka, ki jo je poslal o priliki izročitve železniških pomočnih postaj dne 2. junija 1915 generalni nadzornik prostovoljne sanitetne strežbe general kavalerije nadvojvoda Franc Salvator vrhovnemu armadnemu poveljnimu maršalu nadvojvodi Frideriku, se je glasila tako-le:

Njegovi c. in kr. Visokosti presvitlemu gospodu maršalu nadvojvodi Frideriku. Ravnokar so prejele sanitarne naprave, ki jih je preskrbel generalni inspektor prostovoljne sanitetne strežbe in ki so določene za naše čete, ki se bore na južni meji monarhije proti nezvestemu včerajšnjemu zavezniku in kletemu današnjemu sovražniku — svečeniški blagoslov po vojnem viharju.

V tem slovesnem trenotku se mude naše misli v zaupanju na Boga in velikost naše pravične tvari, polne zaupanja pri Tebi, Tvojih voditeljih in vseh bojevnikih naše divne armade.

Srce me sili, da Tebi, ljubi bratranec, in Vam vsem, ki ste z neprimerljivo hrabrostjo, požrtvovalnostjo in zvestobo priborili neminljivi lovor, pošljem svoj in vseh ustanov prostovoljne sanitetne strežbe najiskrenejši pozdrav.

Srca nas vseh so pri armadi; požrtvovalnost in skrb celokupnega prebivalstva monarhije naj poplača zvestobo, s katero se bore junaše čete za cesarja-kralja in državo ter bodo z božjo voljo tudi zmagale. — Nadvojvoda Franc Salvator.

Nato je brzojavno dospel naslednji odgovor:

Njegovi c. in kr. Visokosti presvitlemu gospodu nadvojvodi Francu Salvatorju. Iz celega srca se zahvaljujem Tebi in vsem ustanovam prostovoljne sanitetne strežbe za patriotični pozdrav, ki si ga povodom slovesne blagoslovitve novih sanitarnih pomočnih sredstev, preskrbljenih z neprestano skrbjo in preizkušeno požrtvovalnostjo, poslal naši v junaškem zmagovitem boju stoječi preslavni armadi in meni.

Naj bi bile te novoblagoslovljene dobrodelne naprave našim izkušenim četam na jugozapadu v blagor! — Maršal nadvojvoda Friderik.

Brzojavka, ki jo je generalni nadzornik prostovoljne sanitetne strežbe general kavalerije nadvojvoda Franc Salvator ob isti priliki poslal poveljniku južnih brambnih sil nadvojvodu Evgenu, se glasi:

Njegovi c. in kr. Visokosti presvitlemu, visokočastitemu gospodu generalnemu polkovniku nadvojvodi Evgenu. Ravnokar so prejele sanitarne pomočne postaje, ki so se zgradile po mojem nalogu za čete, ki se bore pod Tvojim preizkušenim vodstvom, svečeniški blagoslov.

V tem slovesnem trenotku so srca nas vseh pri Tebi in Tvojih brabrih borcih — polna zaupanja na Boga in našo pravično stvar, polna zaničevanja proti besedolomnemu, kletemu sovražniku.

Pošiljam moj in vseh ustanov prostovoljne sanitetne strežbe najtoplejši pozdrav in zagotavljam, da bomo z dolžno požrtvovalnostjo in skrbjo vračali Vašo zvestobo, s katero se borite za cesarja-kralja in državo in bodete z božjo pomočjo zmagali. — Nadvojvoda Franc Salvator.

Nato je brzojavno dospel naslednji odgovor:

Njegovi c. in kr. Visokosti presvitlemu gospodu nadvojvodi Francu Salvatorju. Z velikim veseljem in odkritosrčno hvaležnostjo sem prejel Tvoje naznanilo o danes izvršeni blagoslovitvi sanitarnih pomočnih postaj, ki si jih v svoji neumorni skrbi za blagor naših hrabrih čet namenil pod mojim poveljstvom stoječim brambnim silam.

Zahvaljujem se Ti iz polnega srca za tople pozdrave, ki si mi jih prijazno poslal v svojem in v imenu vseh ustanov prostovoljne sanitetne strežbe, onih korporacij, ki tvorijo s svojim delovanjem neobhodno dopolnitev vojaške sanitetne službe na bojišču. — Nadvojvoda Evgen.

Vladne in policijske naredbe na Italijanskem.

Lugano, 4. junija. (K. u.) Italijanska vlada je izdala celo vrsto naredb. Ena izmed njih se glasi: Ker je radi vojnega stanja trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko postala neveljavna, a dotične posledice pa naj bi ne zadele trgovinskih odnošajev z nevtralnimi in prijateljskimi državami, se odreja, da se določbe te trgovinske pogodbe do nadaljnega uporabljajo v odnošajih z narodi, ki so dopuščeni k največji ugodnosti. Enako naj se postopa z blagom avstro-ogrskega izvoza, ki se je dne 3. junija nahajalo v italijanskih carinskih skladiščih, prostih lukah ali skladiščih, pod pogojem, da ni ostalo last avstrijskih ali ogrskih državljanov. Neka druga naredba dovoljuje dovoljenje trgovcem z orožjem v Italiji, da smejo imeti v zalogi in prodajati le majhne množine orožja pod policijskim nadzorstvom. — Z nadaljno odredbo so se v mestih podaljšali roki za plačila stano-

vanjske najemnine; za vojne družine se je najemnina za polovico znižala. — Neka policijska odredba svari pred propagando za ubeg iz vojaške službe, ki se je jela opažati v velikem obsegu.

Genova proti vojski.

Bern, 5. junija. Neka nemška dama, ki je pobegnila iz Genove, poroča: V Genovi vsak dan zapro veliko oseb, ki so sumljive, da nasprotujejo vojski. V zadnjih dneh jih je bilo 500 aretiranih. Vsa Genova je proti vojski, vendar si tega nihče ne upa javno izreči.

Sovražnike vojske v Italiji zapirajo.

Bern. Neka nemška dama, ki je došla iz Berna, poroča, da zapro v Italiji vsak dan veliko nasprotnikov vojske. — Zadnje dni so zaprli 500 oseb.

Prekrstitev nemških (?) imen.

»Berliner Tageblatt« od 4. junija prinaša iz Lugana: Včeraj zvečer so sklicali v Milanu nosilci nemških imen shod. Bilo je zelo kratkočasno. Zbrali so se vsi ljudje, katere muči v Milanu, Genovi, Benetkah in drugih severoitalskih mestih nemško ime. Zbrali so se vsi, ki se pišejo Müller, Lehmann, Blumberg, Goldenberg, Sternfeld, Scheibler, Luchsinger, Spitz, Katzenberger, Stockmaier, Maier itd. Tožili in stokali so drug drugemu, kako jih radi njihovih nemških imen tepo, zasledujejo, kot špijone zapirajo, hiše in trgovine razdevajo. Prisegal je drug za drugim, da je Lah skozi in skozi in da čuti protinemško; eden, kateremu se je menda zelo slabo godilo, je izjavil resignirano, da hoče tudi še naprej nositi svoje nemško ime in trpeti Italiji na ljubo! O izpremembi imen se pa le niso ujedinili: gospodje Müller, Maier, Spitz in še nekateri se hočejo zadovoljiti s končnico »i«, da tako postanejo Lahi tudi na zunaj. Imenovali se bodo torej Mülleri, Maieri, Spizzi. Bolj težka je z imeni Katzenberger in Goldenberger; ti dobe končnico »io« in se bodo pisali poslej Katzenbergerio in Goldenbergerio. — Kdo so ti Nemci, nam ni treba povedati!

× × ×

Kako so obvestili italijansko ljudstvo o padcu Przemysla.

Lugano. Vsi italijanski listi poročajo o padcu Przemysla z malo, nevažno notico očividno zato, da bi ljudstvo v strahu, da ne pade pred lastno senco, zopet ne skrbelo vsled novega velikega uspeha Avstrijcev in Nemcev. »Seccolo« in »Corriere della Sera« pišeta, da je padec Przemysla le ruska zvijača, ki hočejo razvrstiti ob reki San nove čete, da izvabijo zmagovitega sovražnika vedno bolj globoko v deželo in da ga izvabijo od njegovega operacijskega opirališča. Rusi se zbirajo namenoma zadaj, da tem lažje nemške in avstrijske armade porazijo in ujamejo.

× × ×

O govoru Salandre.

Dunaj. (K. u.) »Fremdenblatt« dne 5. t. m. piše: Govor italijanskega ministrskega predsednika Salandre na Kapitolu je bil vedoma zavit in obsega veliko neresnic. Med drugim trdi, da je izročila italijanska vlada 27. in 28. julija l. l. v Berlinu in na Dunaju jasno vprašanje o odstopu italijanskih dežela monarhije in da je izjavila, da se trozveza brezpogojno prelomi, če se Italija pravično ne odškoduje. Kar je Salandra trdil, ni resnično. Italija ni tega izjavila na Dunaju ne 27. in ne 28. julija l. l. Dunajski italijanski veleposlanik je marveč dne 28. julija izjavil, da v morebitni vojski med Avstrijo in Srbijo zavzame prijateljsko stališče, kakršno odgovarja dolžnostim zveze in da si pridrži z ozirom na člen 7 trozvezne pogodbe pravico o kompenzacijah, o čemer naj bi se sporazumeli. Z ozirom na to se je odgovorilo italijanskemu veleposlaniku, da, če se ne zasede le začasno srbsko ozemlje, je c. in kr. vlada pripravljena, da uvede z Italijo pogajanja o kompenzacijah. Tudi Wolffov urad izjavlja, da Italija v Berelinu dne 27. in 28. julija ni podala tiste izjave, ki jo je navajal Salandra v svojem govoru na Kapitolu in poroča tako, kakor »Fremdenblatt«.

× × ×

Drobne vesti.

Chiasso, 6. junija. Italijanska vlada naznanja, da se med vojsko ne bodo izdajali izkazi izgub.

Chiasso, 6. junija. Vladni dekret pooblašča prefekte, da lahko proglase delo poljskih delavcev in po tovarnah za poljedelske stroje za obligatorično.

Lugano, 6. junija. Okrajnega sodnika v Červinjanu dr. Nogaro, ki se je mudil v Italiji, so radi prijateljstva do Avstrije zaprli.

Francoski darovi za Italijo.

Lugano, 4. junija. (Kor. ur.) Glasom »Secola« je francoski ministrski svet sklenil prirediti na Francoskem veliko akcijo za zbiranje darov za Italijo ter je ustanovil 100 postelj za ranjene italijanske vojake na neki rimski kliniki.

Zemljevid k bojem v Galiciji.

Sv. oče izda belo knjigo.

Budimpešta. »Az Est« poroča iz Rotterdama, da namerava sv. oče izdati belo knjigo, v kateri objavi, kaj da je storil v korist miru.

Papež daroval 5000 lir za oltarje.

Lugano, 5. junija. (Kor. ur.) Papež je daroval 5000 lir za napravo vojnih oltarjev.

Giolittijeva bolezen.

Lugano, 6. junija. »Stampa« poroča: Giolittijevo stanje se je nekoliko poslabšalo. Giolitti je vedno dobival grozilna pisma, v katerih mu napovedujejo nasilno smrt.

Italija naroča sukno na Angleškem.

Berlin. »Morning Post« poroča: Italija namerava naročiti na Angleškem en miljon jardov vojaškega sukna zelenkaste barve. Del dobave je že naročen. Volne je dovolj, a težavno jo je poslati iz Londona in iz Liverpoola v tvornice. Primanjkuje tudi strojev, da bi vzravnali pomanjkanje delavcev.

Grofica Tarnowska na svobodi.

Lugano. Znano grofico Tarnowsko so izpustili na svobodo, ker je italijanski kralj izdal pomiloščenje. Italijansko sodišče jo je, kakor smo svoječasno obširno poročali, obsodilo na smrt, ker je umorila ruskega grofa Komarovski, a so jo pomilostili v dosmrtno ječo. Zaprta je bila v Benetkah.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Zavezniki prodirajo proti Mosciski. — Boji ob Prutu.

Dunaj, 5. junija. Uradno se poroča: **Vzhodno od Przemysla se Rusi pri Medyki niso mogli držati. Zavezniki bojujoč se prodirajo naprej proti Mosciski. Na ozemlju ob skrajnem spodnjem Sanu je bilo odbitih več sovražnih sunkov.**

Boji ob Prutu trajajo dalje. Sovražnik je tu na več točkah ljuto napadel, pa je bil ob reki vržen nazaj.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

× × ×

Kraja Starzawa in Zuravno zavzeta.

Dunaj, 6. junija. Uradno se poroča: **Zavezniške čete so včeraj došle blizu do Mosciske in z naskokom vzele Starzawo. Na Rusko-Poljskem je položaj neizpremenjen.**

Iz prostora pri Stryju proti vzhodu zasledujoče zavezniške čete so osvojile mostno utrdbo Zuravno in vnovič porazile sovražnika severno od Kalusza. Ob Prutu se bojujejo dalje.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Zuravno leži ob Dnjestru samo 13 kilometrov od železnice Lvov—Stanislav.

× × ×

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Odbiti ruski napadi. — Uspešni boji v Galiciji.

Berlin, 5. junija. (K. u.) Naše čete so včeraj, potem ko so odbile ruske napade pri Ravesjany in Sawdyniki, prodrle naprej in vrgle sovražnika, ki je izpraznil utrdbo mostu pri Sawdyniki in ujele 1970 sovražnikov.

Bolj proti severu so se bili v okolici Popeljany za nas uspešni boji z jezdeci.

Vzhodno od Jaroslava je položaj neizpremenjen.

Čete generala Marvitza skupno z avstrijskimi četami prodirajo od Przemysla proti vzhodu v smeri proti Mosciski.

Armada generala Linsingena je vrgla ob Dnjestru sovražnika proti Kaluzu in proti Zurawnu.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Nemška ofenziva na severu. — Zasledovanje Rusov v vzhodni Galiciji napreduje. Dosedaj ujeti 10.000 Rusov.

Berlin, 6. junija. Uradno se poroča: **Na vzhodnem bojišču je naša ofenziva v okolici Sawdnikov napredovala proti vzhodu. Število ujetnikov se je zvišalo na 3650. Dalje južno pri Uglanyju je bil odbit napad ruske divizije. Južno od Njemena so gnale nemške čete ruske oddelke nazaj na črto Sapicsyski—Wilki.**

Na jugovzhodnem bojišču je armada Linsingenova na tem, da izvojuje prehod čez Dnjester pri Zurawnu. Tudi dalje proti jugu zasledovanje napreduje. Dosedaj nam je prineslo 10.900 ujetnikov, 6 topov in 14 strojnih pušk.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

RUSKA POROČILA.

Kodanj. Petrograjska poročila še vedno trdijo, da se boji v Galiciji za Ruse ugodno razvijajo. »Novoe Vremja piše, da sedaj zasluži glavno pozornost prostor med Stryjem in Tysmenico. Vse druge operacije so demonstracijskega značaja. — »Birševija Vjedomosti« menijo, da neprestano rusko umikanje odgovarja že davno sklenjenemu načrtu ruskega vojnega vodstva. Rusi sedaj lahko svoje razpoložljive sile koncentrirajo na manjšem prostoru.

Vojaški kritiki poročajo, da so zavezniki zopet pričeli delovati med Lomžo in Osovjecom, o čemer pa podrobnosti še niso znane. Iz Kovna z vso hitrostjo premeščajo šolske oblasti v Ucjani. Nemški ofenzivi v vzhodnomorskih provincah v Petrogradu sedaj pripisujejo največjo važnost in se tolažijo le s tem, da bodo kmalu došla ojačenja.

List »Novoe Vremja je pred kratkim slavil generala Kormilova, kateremu da se je posrečilo v Karpatih prodreti. Sedaj pa je list prisiljen izjaviti, da je general izgubil stik s svojimi četami in da je bil po poročilih obkoljen in ujet. Za to pa odškoduje list svoje bralce s poročilom, da so Rusi zopet osvojili Črnovice.

Curih. »Tagesanzeiger« piše o poročilih ruskega generalnega štaba zadnjih dni: Zmedenost ruskega generalnega štaba o porazu v Galiciji povzroča, da so ruska armadna poročila vedno bolj zmedena in nezanesljiva. Po poročilih ruskega generalnega štaba so zadali Rusi Nemcem pri Pizany, Czerky in Bely strašne izgube. Po natančnih zemljevidnih in zemljepisnih knjigah beležimo, da teh krajev sploh ni kakor tudi ne krajev s podobnimi imeni. Soditi se mora zato, da so ruska poročila izmišljena zato, da varajo javnost.

× × ×

KAJ SO RUSI POROČALI PRED PADCEM PRZEMYSLA.

Iz Kodanja poročajo: Petrograjska poročila poudarjajo, da se na prostoru Przemysl—Lubaczowka bije boj z brezprimerno trdovratnostjo in ki bo trajal še več dni. »Times« poročajo iz Petrograda, da za Przemysl ni nobene nevarnosti. Ruski generalni štab da zagotavlja, da se je vse potrebno ukrenilo, da zavezniki ne bodo mogli osvojiti trdnjave. »Birševija Wjedomosti« označujejo Przemysl kot glavno opirališče Rusov. Trdnjava je središče vseh potov in operacijskih črt po celi Galiciji in igra odločilno vlogo. »Daily Telegraph« poroča iz Petrograda, da se bodo boji pri Przemyslu končali s težkim porazom za zaveznike. Samo »Temps« priznava, da bodo zavezniki v bojih pri Przemyslu najbrže dosegli krajevni uspeh.

KAKO JE BIL ZAVZET PRZEMYSL.

Vojni poročevalec Schulz poroča iz vojnega tiskovnega stana: Trdnjavo so takole osvojili: Junaške bavarske čete so ob jutranji zori na četrtek na severnem delu pasu przemyslskih utrdb v utrdbi Dunkowicki, ki je bila zavzeta v torek, vse pripravile na naval notranjega pasu utrdb. Sledili so kratki, obupni boji z ruskimi četami, ki so se še tam nahajale. Prvi Bavarci so korakali ob pol 4. uri zjutraj v mesto, ki je toliko doživelo. Ljudje X. armadnega zbora, komaj so jih zadrževali, so medtem z jugozahoda in juga, med njimi osobito domači przemyslski polki, došli čez Pralkowece na breg reke Sana in so prišli v svoj Przemysl. Prebivalci, 20.000 jih je bilo med vlado Rusov v mestu, so bili nepopisno navdušeni. Možje in žene so plakale veselja. Več vojakov je ob vhodu v mestu videlo zopet svojce. Ginljivo je bilo, ko so trčili skup Avstrijci in Bavarci, ki so vdrli iz raznih strani v mesto. Častniki in vojaki so se objemali. Zvonenje zvonov je slavilo zmago. V vseh cerkvah in sinagogah so bile zahvalnice. Podžupan — župana so Rusi izgnali v Sibirijo — je pozdravil prvo patruljo, ki je došla v mesto. Z vseh streh so plapolale avstrijske in nemške zastave. Ni še znano, kako se je izpraznil Przemysl, tudi še ni znano število ujetnikov in množina plena, a nizke pač te številke ne morejo biti. Ruska posadka se je morala umikati le v vzhodni smeri po železnici in cesti v Grodek, a tako železnico kakor tudi cesto je že več dni obsipaval z vseh strani ogenj naše artiljerije.

PO PADCU PRZEMYSLA.

Krakov, 6. junija. Krakovski trdnjavski poveljnik general Kuk se je podal s podpolkovnikom Hallerjem v avtomobilu v Przemysl. Odpeljalo se je več vlakov v Przemysl in Jaroslav, da uvedejo prevoz ujetnikov in zaplenjenega vojnega materijala. Tudi iz Tarnova se je odpeljalo več tovornih vlakov.

VESTI IZ PRZEMYSLA.

Krakov, 3. junija. »Glos Narodu« poroča o razmerah v Przemyslu med rusko okupacijo na podlagi poročanja nekega trgovca, ki se mu je posrečilo, da je v zadnjem času pobegnil iz Przemysla: Ob razstrelbi fortov in petero mostov se vled pretresanja zraka skoro vse šipe popokale. Prebivalstvo, ki se je nabralo v Slowackega ulici, se je grozno prestrašilo. Ljudje so tekli v svoja stanovanja, da bi se tam poskrili. Ob desetih dopoldne sta prispela dva avtomobila. V prvem sta sedela dva avstro-ogrska častnika, v drugem trije ruski. Podali so se v trdnjavsko poveljništvo. Opoldne so pričeli z vseh strani ob oglušnem kričanju, žvižganju in petju prihajati v mesto ruski vojaki, ki so takoj zasedli vse trge in ulice ter obdali mesto s kordonom patrul, da bi nihče ne mogel iz mesta. Prebivalstvo je ostalo v svojih stanovanjih in se ni upalo na ceste. Ponoči so pričeli ruski vojaki že pleniti. Siloma so odpirali hiše in trgovine in ukradli so vse, kar je imelo le količkaj vrednosti. Drugi dan so šle ruske patrule od hiše do hiše ter iskale morda tam skrite avstrijske vojake. Pri tem so povsod kradli vrednostne predmete, ki so jih našli. Kmalu so pričeli Rusi spravljati v Przemysl živil. Prišli so ruski trgovci, ki so se polastili zaprtih trgovin ter pričeli prodajati tam najdeno in dovoženo blago. Ruski mestni poveljnik je zahteval, da mu izroče 12 židov kot talce. Okrajni glavar Zeleski in župan dr. Blazowski sta ostala še 14 dni v svojih službah, na kar so imenovali županom rusofilnega odvetnika dr. Gluszkiewicza. Iz neznanih vzrokov so več oseb zaprli. Tudi deželnosodni svetnik Sczedzielski je bil en dan interniran. Upravitelj paromlina Fraenkel je bil en teden zaprt, nakar so ga izpustili. Nadalje so aretirali židovska zdravnika dr. Smolarskega in dr. Manheima ter magistratna tajnika Szczepanskega in Drysa. V drugi polovici aprila je prišel v Przemysl car. Car je stanoval v vojaškem kazinu, ki so ga opremili z opravo iz stanovanja podpredsednika poljskega kluba dr. Czaykowskega. Car je hodil po ulicah v črni civilni obleki, z mnogimi redovi na prsih. Kmalu po carjevem odhodu so dobili vsi židi povelje, da morajo mesto v petih dneh zapustiti. V ta namen so prignali vse žide na grad, kjer so ločili mlajše od starejših. Prve so odpravili v smeri proti Lvovu, ostali pa so si smeli sami izbrati bivališče za prvo prihodnjost. Rabinec Schmelkes in občinski svetnik dr. Scheinbach sta šla v Lvov. Z židi so ravnali nečloveško kakor po vseh drugih od Rusov zasedenih krajih. Pretepali so jih z nagajkami ter jih silili, da so morali delati na utrdbah. Pri popravljanju nekega forta se je razletela mina ter ubila mnogo oseb. V mestu je potrtost. Največ so trpele bližnje vasi in graščine. V nad 40 občinah ni nobena graščina nepoškodovana. Lepi grad grofa Stanickega v Drohojewu je zgorel. Polja še niso obdelana, prestrašeno ljudstvo pa še stanuje večinoma v jamah pod zemljo ali pa se tišči v kolikor toliko celih kmečkih hišah. Prišla pa je včasih vseeno kaka vest o zmagonosnem napredovanju zveznih armad, in to je napolnjevalo prebivalstvo z novim upanjem.

ŽELEZNIŠKI PROMET MED PRZEMYSLOM IN JAROSLAVOM.

Dunaj, 6. junija. »Čas« poroča, da je že v četrtek pripeljal z glavnega kolodvora v Krakovu posebni vlak komisijo prejšnjega przemyslskega uradniškega osobja drž. železnice v Jaroslav, da vse potrebno pripravi za promet med Przemyslom in Jaroslavom. Novoimenovani okrajni glavar przemyslski (prejšnjega so Rusi odpeljali v Astrahan) je že na poti v Przemysl.

OSVOJITEV PRZEMYSLA ŠE NE ODLOČI GALIŠKE BITKE.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: S padcem Przemysla seveda še ni

odločena bitka v Galiciji, ker so Rusi zelo trdovratni in imajo na razpolago še sveže rezerve.

NEMŠKI CESAR V AVSTRIJSKEM GLAVNEM STANU.

Dunaj, 4. junija. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: Njegovo Veličanstvo nemški cesar se je danes z avtomobilom pripeljal v stan c. in kr. vrhovnega armadnega poveljstva, da Njegovi c. in kr. Visokosti presvitlemu gospodu maršalu nadvojvodu Frideriku k visokoistega današnjemu rojstnemu dnevu, kakor tudi povodom osvojitve Przemysla osebno prinese najprisrčnejše čestitke. Pri obedu je nemški cesar dvignil čašo na slavo pomembnega najnovejšega uspeha zavezniških čet in osebnosti zmagovitega maršala. Ob prihodu in odhodu je po mestnih cestah v trumah zbrano prebivalstvo radostno pozdravljalo Njegovo Veličanstvo.

25.000 km² GALICIJE OSVOJENE.

Dunaj, 6. junija. Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Od 1. maja dalje so zavezniške čete osvojile 25.000 km² Galicije, med drugim petrolejsko ozemlje Drohobycz—Boryslaw. Velik del pridobljenega ozemlja je obdelano, rodovitno polje.

ZA LVOV.

Budimpešta. Poročevalec »Pester Lloyda« izvaja: Rusi zdaj delajo na to, da rešijo Lvov. Bodočnost pokaže, če se jim to posreči. Nemški zbor Bothmer in armadna skupina Szurmay prodirata sicer v vednih bojih neprestano naprej in kakega znatnega uspeha Rusi v celi veliki gališki bitki niso dosegli.

ANGLEŽI SE BOJE ZA LVOV.

London. (Kor. ur.) »Daily News« se boji, da bodo Rusi prisiljeni izprazniti Galicijo, ker so napadeni od dveh strani, namreč od Lvova in od Stryja.

NOVA BITKA V VZHODNI GALICIJI.

»Berliner Tagblatt« poroča: Ko nam je majska bitka prinesla nad 268.000 ujetnikov in celo zahodno Galicijo, ima nova bitka v vzhodni Galiciji istotako velikanski obseg. Razteza se od Visle do Nadvorne nad 250 km daleč.

ODLOČILNA BITKA MED SANOM IN DNJESTROM.

Kristijanija, 6. junija. »Morgenblad« pripisuje osvojitvi Stryja večjo važnost kot zavzetju Przemysla. Odločilna bitka se bo bila med Sanom in Dnjestrom in njen izid bo v veliki meri vplival ne samo na vojsko v Galiciji, ampak na celo vojsko z Rusijo in sploh na svetovno vojsko.

IZ BUKOVINE.

Bukarešt, 5. junija. »Ziuva« poroča iz Burdujeni: Rusko poveljstvo je poslalo del svojih čet iz zahodne in vzhodne Galicije na bukovinsko fronto, da bi jo ojačile, vendar so se te pomožne čete zamudile. Na novo došle sveže čete so se podale na ogroženo desno rusko krilo, ki je s črte Vaškovc—Hlinica udarilo proti zavezniški armadi, da bi izsililo prehod čez Prut. Vendar so bili ti napadi odbiti s krvavimi izgubami za Ruse, ki so morali zbežati. Zavezniškim četam je prideljena tudi skupina poljskih legij.

NEMŠKA OFENZIVA NA ČRTI BZURA—RAWKA.

Rotterdam, 6. junija. »Times« poročajo iz Petrograda: Vojaški strokovnjaki se pečajo z vprašanjem, če bodo Nemci nadaljevali pričeto ofenzivo na črti Bzura-Rawka. Novo delavnost Nemcev na varšavski fronti so Rusi že davno pričakovali, vendar pa niso mislili, da se bo pričela že sedaj, predno so boji v Galicjii končani.

RUSI VPOKLIČEJO VPOKOJENE ČASTNIKE.

Bukarešt, 6. junija. »Moldova« poroča iz Petrograda: Vse vpokojene častnike in vojaške zdravnike bodo še enkrat preiskali; v slučaju, da bodo spoznani za sposobne za vojsko, jih bodo takoj vpoklicali.

DEMONSTRACIJE V PETROGRADU.

Kodanj. »Tidende« poroča iz Petrograda: Ob padcu Przemysla so bile demonstracije na Nevskem Prospektu.

RUSKI PORAZ GOTOV.

Scheveningen. Nizozemski vojaški kritiki pišejo, da je poraz Rusije gotov.

Grofa Apponyi in Zichy pri cesarju.

Dunaj. Grof Apponyi je bil v avdijenci pri cesarju 4. t. m. 1 uro in 10 minut. Po avdijenci je Apponyi sprejel nekega časnikarja, kateremu je izjavil: Osebnost cesarjeva je napravila name najugodnejši vtis. Govoril sem zadnjič nekaj besedi s cesarjem ob zadnjem zasedanju delegacij, a odkar sem bil minister, nisem temeljito govoril ž njim. Razveselilo me je zelo, ker so ostala leta brez sledu na Njegovem Veličanstvu in ker je ohranil popolno dušno in telesno svežost. Njegovo Veličanstvo kljub vsem težavam položaja gleda zaupno v bodočnost in črpa veliko silo iz vztrajnosti, ki jo povsod kaže ljudstvo. Cesar je izjavil, da ga zelo pomirja, ker je Ogrska složna, kar seveda nikakor ne zapostavlja avstrijskih deželâ, ker je samoobsebi umljivo, da je govorilo Njegovo Veličanstvo z menoj predvsem o Ogrski. — Cesar je zaslišal tudi grofa Zichyja v daljši avdijenci.

Na morju.

POROČILO NEMŠKEGA ADMIRALNEGA ŠTABA.

Berlin. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča uradno: Neki nemški podmorski čoln je 4. junija potopil pri Baltisch-Port neko rusko križarko vrste »Amur«. — Ponoči od 4. na 5. junija so naši mornariški zrakoplovi napadali utrjeni zaliv Humbert in opirališče brodovja Harwich. Na pristaniška dela v Harwichu so uspešno vrgli veliko bomb. Opazovali so veliko požarov in eksplozij, med njimi tudi nekega gazometra ali pa rezervoirja za olje. Topovi na suhem in na ladjah so ljuto obstreljevali naše zrakoplove, a jih niso zadeli. Vrnili so se v dobrem stanju nazaj.

Namestni načelnik admiralnega štaba mornarice: Behnke.

× × ×

V vrsto »Amur« spadata parnika »Amur« in »Senissei«. Zgrajena sta bila 1906, obsega vsak 3000 ton, oborožen je z 12 topovi. 4 strojnimi puškami in vozi s hitrostjo 17'4 morskih milj.

Humber je skupen izliv rek Trent in Oux v Severno morje.

Harwich je glavno pristanišče angleške grofije Essex.

POTOPLJENE LADJE.

Brest. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča: Parnik »Penfeld« iz Bresta je 4. t. mes. potopil nek podmorski čoln v Kanalu. Posadko so rešili.

London. (Kor. ur.) Reuter poroča: Parnik »Jona«, 3344 ton, in jadrnica »Chrispas« sta bila v četrtek torpedirana pri otoku Fair. Posadki so izkrcali v Kirkwall. Na Severnem morju sta bili torpedirani v četrtek dve jadrnici. Posadko so izkrcali v Lowestoffu.

POTOPLJENA »LUSITANIA« VOZILA TOPOVE.

London. (Kor. ur.) »Daily News« poročajo iz Londona: Nemški poslanik grof Bernstorf je izročil državnemu tajniku Bryanu štiri zaprisežene izjave nemških rezervistov, ki so obiskali »Lusitanio«, predno je odpotovala in ki so videli na ladji topove.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Nemci metali bombe v Calais in Clement.

Berlin, 6. junija. Uradno se poroča: Napade na našo postojanko na vzhodnem pobočju višine Loretto smo odbili s težkimi izgubami za sovražnika. V vasi Neuvill sta izgubljeni dve skupini hiš. Trdnjavo Calais in letalsko pristanišče Clement pri Luneville smo obmetavali z bombami.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Nemško uradno poročilo.

Boji za tvornico v Souchezu.

Berlin, 5. junija. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

Za ostanke tvornice sladkorja v Souchezu se boj nadaljuje; zdaj se nahaja zopet v rokah Francozov.

Odbiti so bili sovražni napadi pri Neuville.

Najvišje vojno vodstvo.

Francoska uradna poročila.

Pariz, 2. junija, ob 3. uri popoldne. V oddelku severno od Arrasa se je danes ponoči boj nadaljeval. V »labirintu« južnovzhodno od Neuville smo uzeli več strelskih jarkov in ujeli nekaj Nemcev. Od ponedeljka naprej smo na tem mestu ujeli nad 450 mož. V vasi Neuville smo vzeli skupino hiš, kjer smo se vkljub večkratnim protinapadom obdržali. Na drugi strani oddelka, posebno pri Loretto, so se vršili artiljerijski boji. Z ostale fronte se poroča samo o dvakratnem obstreljevanju Reimsa. Ogenj je bil namerjen zlasti na katedralo.

Pariz, 4. junija. Severno od Arrasa se nadaljuje artiljerijski boj. Ponoči je imela vzhodno od Loretta pehota silovite boje, kjer se obojestranske postojanke niso izpremenile, in okoli »labirinta«, kjer smo nekoliko napredovali. V »labirintu« smo od 31. maja dalje ujeli 800 mož, med njimi 9 častnikov in okoli 50 podčastnikov. Vplenili smo tudi dve strojni puški. Od ostale fronte nič.

Ponoči ob 11. uri:

Razen novih uspehov naših čet v »labirintu« južnovzhodno od Neuville — St. Maast je 29 francoskih letal zjutraj med 4. in 5. uro obstreljevalo glavni stan nemškega prestolonaslednika; zmetali so 178 bomb, od katerih jih je mnogo zadelo svoj cilj, in več tisoč pušic. Nemci so srdito streljali, toda vsa letala so se vrnila nepoškodovana.

Francija noče nove zimske vojske.

Genf. Pariški »Matin« poroča: Viviani je na vprašanje socialistov odgovoril: Francija še ni izjavila, da se pripravi za drugo vojsko pozimi. Z vsemi silami marveč stremi, da se vojska kmalu konča.

Obkolitev Yperna.

Genf, 6. junija. Lijonski list »Republicain« piše: Angleži so izjavili, da bodo Ypern branili do zadnjega vojaka. Če bi kljub temu izgubili mesto, bi bilo vzrok temu pomanjkanje municije. Obkolitev Yperna po Nemcih postaja vedno ožja.

Nemci obstreljavali Verdun.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča iz Pariza: Danes 5. junija se je šele izvedelo, da so streljali v soboto težki nemški topovi na Verdun. Uspeh še ni znan.

Mesto Mecheln zaprto.

Bruselj. Nemški generalni guverner je 3. t. m. dopoldne zaprl mesto Mecheln. Prebivalci ne morejo več občevati z zunanjim svetom. Mesto so zaprli, ker delavci niso hoteli delati v tvornicah za nemško armado. Ker delavci niso hoteli odnehati, je guverner zaprl mesto toliko časa, dokler delavci ne odnehajo.

Boji pri Arrasu.

Rotterdam, 6. junija. O bojih severno od Arrasa poroča »Echo de Paris«, da se Nemci odločno branijo in da pošiljajo svoje najboljše čete na fronto. Bavarski prestolonaslednik Rupert je dobil ojačenja iz Šlezije, med njimi najboljše nemške vojake. Kar se tiče vojnega materijala, kažejo nemški težki topovi in obilna municija, da je sovražnik dobro pripravljen.

Napad na glavni stan nemškega prestolonaslednika.

Genf. Francosko poročilo o položaju 3. t. m. poroča: Glavni stan nemškega prestolonaslednika je obstreljevalo med 4. in 5. uro zjutraj 22 francoskih letal, ki so vrgla 178 bomb, med katerimi jih je veliko zadelo. Vrgli so tudi več tisoč pšic. Letala so ljuto obstreljevali, a vrnila so se nepoškodovana nazaj.

Angleži izgubili dozdaj 220.000 mož.

Berlin. Angleži so izgubili po do majnika izdanih 42 seznamih izgub od izbruha vojske 220.000 mož.

Novi izgredi v Londonu.

Amsterdam. Novi izgredi proti Nemcem v Londonu so divjali najhujše zopet v vzhodnem delu mesta. Sodrga je porabila priliko ob napadu Zeppelinovih zrakoplovov in je oplenila celo vrsto trgovin v Shoreditchu. Več trgovcev so strašno pretepli. Prenesli so jih na policijo.

Česa želi Anglija od Amerike.

Frankobrod. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Amsterdama: »Times« poročajo iz Washingtona, da je zdaj položaj izredno resen. Grof Bernsdorff je baje pripovedoval prijateljem, da bi ne bil presenečen, če bi ga prisilili, da zapusti Združene države.

Razna poročila.

BOJI NA GALLIPOLIJU.

London. »Evening News« poročajo iz Aten: Na Gallipoliju stoji v izborno utrjenih postojankah 250.000 Turkov. Boje tvori cela vrsta napadov in protinapadov. Zavezniki napadajo podnevi v varstvu vojnih ladij, a ponoči, ko se bojne ladje ne morejo udeleževati bojev zaradi teme, da ne zadenejo lastnih čet, Turki v strnjenih vrstah strašno napadajo.

ANGLIJA ŽELI KUPITI NA ŠPANSKEM STARO OROŽJE.

Madrid. Anglija je v imenu zaveznikov španski vladi ponudila, naj odstopi stare puške in drugo orožje Angliji in zaveznikom. Španska je najodločnejše odklonila ponudbo, ker hoče ostati nevtralna.

PRED NOVO MINISTRSKO KRIZO NA ANGLEŠKEM.

Berlin. »Deutsche Tageszeitung« poroča iz Haaga: Londonska poročila pripravljajo na novo, zelo resno ministrsko krizo. Novi unionistični ministri Balfour, Bonar Law in Lansdowne zahtevajo, naj se uvede splošna brambna dolžnost, ki jo pa liberalni ministri najodločnejše odklanjajo. Asquith in Lloyd George rajši odstopita, kakor da pritrdita brambni dolžnosti.

ANGLEŠKA PROTI AVSTRIJSKI TRGOVINI NA KITAJSKEM.

Petrograd, 3. junija. »Rječ« poroča iz Tokia: Angleška vlada je pozvala japonsko vlado, da s skupnimi koraki izpodrineta nemško in avstrijsko trgovino na Kitajskem. Govori se, da bodo ameriške Zjedinjene države zahtevale od Kitajske enake pravice kakor jih je dobila Japonska.

DRAGINJA NA OGRSKEM.

Budimpešta. V petek zboruje v Budimpešti kongres mest, na katerem se bodo posvetovali o draginji živil.

Glasba.

Petero prošnjih Marijinih pesmi ob vojnem času. Za mešani zbor, solo in orgle. Uglasbil Ign. Hladnik. Op. 65. Cena 1 krono. Besedilo (zložil Fr. Neubauer) potrjeno od kn.-šk. ordinariata v Ljubljani. 7. 5. 15, št. 1757. Skladatelj se je očividno potrudil, da bi sam iz sebe vun zlezel in boljšo pot nastopil. Priznati se mu mora, da se mu je ta trud tudi v veliki meri posrečil, čeprav ne prav na vsakem mestu. Reči se mora, da se je v melodičnem in harmoničnem oziru izognil skoraj vsakršni banalnosti, tudi lepih, plemenitih mest ne manjka. Če se bo g. skladatelj v tej smeri razvijal in po tej poti naprej hodil, ki je s pričujočimi skladbami nanjo stopil, naj bo prepričan, da si bo zagotovil častno mesto v slovenski cerkveni glasbi. — Zakaj ni predložil tudi skladb samih v cenzuro? Cerkveni predpisi se morajo v tem oziru izpolnjevati. Saj se ne bo nobenemu delu rojstvo onemogočilo, če le cerkvenim zahtevam ustreza. Na ta način bi se bil tudi tej ali oni trdoti mogel izogniti. V prvi pesmi naj v 9. taktu v tenoru stoji a mesto as, ali če mora as biti, naj se vzameta v altu na drugi udarec osminki g fis mesto četrtinke g. V 2. pesmi v 2. vrsti, predzadnjem taktu naj ima alt ves čas f, tista kvinta med altom in basom gotovo ni lepa. V 4. pesmi naj ima tenor v predzadnjem taktu na besedi tok ves čas d. V 5. pesmi naj se na zlogu gorje polovinka podaljša v prihodnji takt, da dobimo 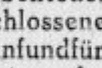 ; sicer je en takt premalo. Malenkostnejše slabosti se že preneso. Kimovec.

Dnevne novice.

+ **Nemci in mali narodi.** Sobotna »Arbeiter-Zeitung« (od 5. junija) ima uvodnik o Poljakih, čigar konec podajamo tu v nemškem izvirniku: »Die deutsche Nation draußen im Reiche hat den Problemen der sogenannten kleinen Völker bisher kein Interesse abgewonnen. In der Schule Bismarcks aufgewachsen, der, allen weltpolitischen Abenteuern abhold, nichts als den abgeschlossenen Nationalstaat wollte, hat sie fünfundfünfzig kostbare Jahre verschwendet auf den vergeblichen Versuch, die verhältnismäßig kleinen Stücke fremden Volkstums, die der geschichtliche Zufall mit ins Reich gebracht hatte, möglichst rasch einzudeutschen, unbekümmert darum, was jenseits der Grenze vorging, was die Welt dazu sagte. Der Krieg hat heute schon eine Neuorientierung der deutschen Öffentlichkeit eingeleitet; **wenn** sie sich durchsetzt, dann wird der Deutsche in den vielen kleinen Nationen — jede Nation ist sich selbst groß genug — bald fähige Helfer seiner politischen und kulturellen Ziele und insbesondere in den Polen nicht mehr den Taglöhner ostelbischer Junker, sondern die befreundete und verbündete Nation erkennen. Wohl ihm und seiner Zukunft, **wenn er diesen inneren Wandel vollzieht!«** — Brez komentara.

+ **Vojaške zadeve.** Major 23. peš. polka, Maks Peternel, za sedaj za službo nesposoben, je dobil trimesečni dopust. — Za nadporočnika avditorja je imenovan poročnik dr. iur. Anton Mrak.

— **Vsaka oseba v Trstu mora imeti pri sebi numerirano legitimacijo.** C. kr. redarstveni predsednik v Trstu razglaša: Vsled ukaza armadnega poveljništva morajo vse v okrožju tržaškega redarstva stanujoče osebe nositi pri sebi numerirano legitimacijo. Pozivljajo se torej vse nad 14 let stare osebe, da si tekom 6. julija t. l. pri pristojnem redarstvenem nadzorništvu (inšpektoratu) priskrbe po dva vzorca dotične legitimacije, ju natančno izpolnijo in z dokazi identitete vred v teku od 7. do 10. junija t. l. zopet izroče redarstvenemu nadzorništvu. Kdor bo zasačen po 15. dnevu junija meseca t. l. brez numerirane legitimacije, bo ne glede na druge kazenske posledice kaznovan v smislu ministerijalne naredbe z dne 30. decembra 1857 št. 198 drž. zak.

Hraber štajerski Slovenec. Posestnikov sin Franc Stermšek, četovodja 20. lovskega bataljona, se je jeseni na bojišču zelo odlikoval, zlasti s tem, da je z največjo neustrašenostjo preskrboval svojo stotnijo na odprtem ozemlju z municijo. Prejel je za to veliko srebrno hrabrostno svetinjo. — Ob neki priliki, ko se je nahajal bataljon v zelo kritičnem položaju, se je javil Stermšek prostovoljno, da se

splazi poizvedovat. Izostal je pet ur. Uspeh je bil ta, da je bil bataljon obvarovan katastrofe. Ob tej priliki je Stermšek z veliko prevdarnostjo rešil tudi vojno blagajno. Za ta čin mu je bila podeljena zlata hrabrostna svetinja, ki mu jo je dne 25. maja slovesno izročil v lazaretu v Konjicah tamošnji poveljnik major baron Vay de Vaya.

+ **Iz seje deželnega odbora dne 5. junija 1915.** Sklene se podpisati 250.000 K II. avstrijskega vojnega posojila in Kranjski deželni banki dovoliti, da sme v svojem imenu podpisati 100.000 K. — Na županstva vseh občin na Kranjskem se razpošlje okrožnica z nasveti, kako naj se prebivalstvo obnaša v sedanjem vojnem času. — Pogorelcem v Ajdovcu se dovoli 2000 K podpore.

+ **»Lega Nazionale.«** Tržaško namestništvo je predložilo vladi, kakor se poroča, predlog, **da se razpusti »Lega Nazionale«.**

— **Hrvatski sabor** se sestane — kakor se sliši — 14. t. m. Predsedoval mu bo dr. Magdić.

— **Italijanska društva** v Zadru, Šibeniku in Dubrovniku je politična oblast razpustila. Tako poročajo dalmatinski listi.

+ **Darujte armadi vojna kukala!** Avstrijski lovski klub na Dunaju razpošilja v sporazumu z vojnim ministrstvom in vsemi strelskimi in lovskimi organizacijami oklic na prebivalstvo, v katerem prosi, da vsak, kdor ima, daruje armadi svoje daljnoglede, vojna kukala, triederje, Zeissove aparate ali tudi dobra gledališka kukala. V vojni je mnogokrat uspeh odvisen od takih priprav, ki ostré vid, da se sovražnik pravočasno opazi in točno obstreljuje. Optični zavodi v sedanjem času pri najboljši volji ne morejo zadostiti ogromnim zahtevam, zato mora celokupno prebivalstvo priskočiti na pomoč, kar se je že zgodilo na Nemškem. Zlasti lovci imajo tu lepo priliko, da si pridobe hvaležnost domovine. Navedene predmete je poslati osrednji zbiralnici: Oesterreichischer Jagdklub, Dunaj I., Opernring št. 5. Imena darovalcev se hvaležno objavijo. Oklic so podpisali: fcm. Aleksander vitez pl. Krobatin, vojni minister; Karol knez Trauttmansdorff-Weinsberg, Viljem grof Wurmbrand-Stuppach.

— **Slovenski in italijanski begunci na Ogrskem.** V Szegedin je došlo do 1000 slovenskih in italijanskih beguncev, ki so dobili delo v tvornicah. Vsi so se na delo javili prostovoljno, razpolagajo prosto s svojimi dohodki, in če imajo denar, lahko sami najamejo stanovanje in se sami preživljajo. Za tiste, ki so brez sredstev, skrbi mesto.

— **»Ilustrirani Glasnik«** štev. 41 ima sledeče slike: Nemški častniki na fronti v kritjih. — Nadvojvoda Franc Jožef v Italiji pod maršalom Radeckim. — Granate. — Francoska četa čaka sovražnika. — Periskop. — K razporu med Kitajsko in Japonsko. — Admiral A. Haus. — Drzni naskoki naše konjenice. — Ruski ujetniki na prisilnem delu. — Nemške čete v francoski cerkvi. — Obdelovanje polja v vojski. — Kit, ki je naletel na mino v Severnem morju. — Del avstrijskega vojnega brodovja.

— **Žrebanje turških srečk.** Dunaj, 4. junija. (K. u.) Glavni dobitek v znesku 200 tisoč kron je zadela št. 709.225.

— **Zavedni ogrsko-slovenski vojaki.** »Novine« pišejo: »Naši mili vojaki s srbskega bojišča so nam poslali po Magdič Ivani za podporo katoliškega slovenskega tiska 26 K 20 vin. Kraljica majnikova jim naj povrne ta plemeniti, v njenem mesecu poslani dar.«

— **Ponesrečen gvardijan.** »Novine«, glasilo ogrskih Slovencev, poročajo: V Kaniži se je peljal na kolodvor frančiškanski gvardijan Izidor Ozoraj. Ko se je vozil čez tir, je prišel njegov voz pod železniški stroj, ki je ubogega moža popolnoma zmečkal. Eden konj je poginil, kočijaž pa je težko ranjen.

— **Novomašniki v sekovski škofiji.** Med novomašniki sekovske škofije se nahajajo tudi sledeči: Tomaž Fekonja, doma iz Radgone, Karol Konrad iz Št. Vida na Voglu, Alojzij Mesner iz Ivnika ter lazarist Ludvik Šavelj iz Rudnika na Kranjskem.

— **Varnostne straže po občinah.** Tatvine so sedaj v krajih, kjer je večina moških odšla pod orožje, na dnevnem redu. Mnogokje so predrzni uzmoviči že pokradli živila in druge reči. Mariborsko okrajno glavarstvo je s posebnim odlokom opozorilo županstva, naj skrbijo, da se tam, kjer je potrebno, upeljejo zopet občinske varnostne straže.

— **Češka industrijalna banka.** Stanje denarnih vlog je znašalo koncem meseca maja 1915. leta 74,024.827 K 31 vin.

AVSTRO-OGRSKI DRŽAVLJANI UŠLI IZ RUSKEGA UJETNIŠTVA V PERZIJO.

Dunaj, 31. maja. »Korespondenca Rundschau« poroča iz Stockholma: Glasom brzojavke poluradnega lista »Kavkaz« iz Teherana je v Teheranu devet avstro-ogrskih državljanov, ki so ušli iz ruskega vojnega ujetništva v transkaspiških okrajih. V perzijskem mestu Kučan so jih vsled pritiska ruskega konzularnega agenta zaprli, a vsled ostrega ugovora perzijske vlade, ki je v tem koraku videla očito kršitev svoje nevtralnosti, zopet izpustili.

SEKCIJSKI SVETNIK NADPOROČNIK DR. ŠTEFAN BARON WASSILKO TEŽKO RANJEN.

Dunaj, 31. maja. (Priv.) Sekcijski svetnik nadporočnik dr. Štefan baron Wassilko-Serecnin je bil v zadnjih bojih pri Črnovicah na čelu prostovoljne stotnije Huzulov težko ranjen. Zadeli so ga šrapnel in trije streli iz pušk ter ranili na obeh nogah. Sedaj ga je v palači v Augartenu, ki jo je nadvojvodinja Marija Jožefa priredila v vojaško bolnico, generalštabni zdravnik profesor dr. Hochenegg operiral. Ker je bilo iz mrzlice, ki je trajala že več tednov, sklepati na okuženje, se mu je morala leva noga amputirati. Čeprav se je operacija popolnoma posrečila in je temperatura padla, je bolnikovo stanje še vedno zelo resno.

Ljubljanske novice.

lj **Zborovanja** vsake vrste, kakor tudi v obliki društvenih zborovanj vršečih se predavanj, se morajo od sedaj naprej vsaj osem dni pred vršitvijo prijaviti. Dovolila se bodo zborovanja samo v uvaževanja vrednih slučajih.

lj **Ranjenci v Ljubljani.** Od petka zjutraj pa do danes zjutraj je došlo v Ljubljano iz južnega bojišča 625 ranjenih in bolnih vojakov, med njimi tudi nekaj častnikov. Ranjenci pripadajo različnim narodnostim. V Ljubljani se nahaja že nekaj dni pomožni vlak ogrskega Rdečega križa za prevoz ranjencev, ki je opremljen s popolno kuhinjo, zdravili in drugimi potrebščinami.

lj **Kolera.** V garnizijski bolnici je umrl v Ljubljano prepeljani bosensko-hercegovski vojak Gjuadin Stojan. Bakteriologično so dognali, da je umrl na koleri. Občinstvo naj bo pomirjeno, ker je to le posamezni slučaj in je preskrbljeno, da se ne bo razširil. — V deželni bolnici je umrl danes zjutraj neki Novak, katerega so včeraj pripeljali v bolnico. Govorilo se je, da ima kolero. Zdravniki so pa mnenja, da je imel le pljučnico.

lj **Gostilna Bellevue** je zaprta. Znani restavrater Friedl je prevzel znano gostilno in hotel Južni kolodvor (nekdaj »Pri zamorcu«) v Kolodvorski ulici.

Sv. oče.

Sv. oče — Francozom.

Iz Pariza poroča »Agenze Havas«:

Pariški nadškof kardinal Amette je dobil od državnega tajnika kardinala Gasparrija papeževo pismo, v katerem se spominja, kako veliko bolečino dela sv. očetu ta grozna vojska, ki širi svoje pustošenje po celi Evropi. Prav živo so sv. očeta ganili sijajni dokazi vere in pobožnosti, ki so se pokazali na vseh koncih in krajih Francije v armadi, po bolnišnicah in najmanjših vaseh. V dokaz svoje ljubeče naklonjenosti do Francije pošilja sv. oče 40.000 frankov, ki so bili nabrani v veliki zbirki binkoštne nedelje in ponedeljka, in želi, da bi njegov dar bil začetek velikega gibanja velikodušnosti vseh Francozov. Sv. oče se šteje srečnega, ko se spominja sodelovanja usmiljenja in prošenj svojih ljubih francoskih sinov pod vodstvom njihovih škofov in podeljuje vsemu francoskemu narodu svoj apostolski blagoslov.

Sv. oče za ranjene in ujete častnike.

Iz Basla poročajo, da je sv. oče nasvetoval, da bi se ujete ranjene častnike poslalo zdravit v nevtralne države, v prvi vrsti v Švico in bi se jih tam pustilo do konca vojske. Švicarski zvezni svet se tozadevno že pogaja z bojujočimi.

Poljaki Bolgarom.

Poljski legijoni iz Piotrkowa pošiljajo ravnokar odprto pismo do bolgarskega naroda pod naslovom: »Poljski glas neodvisni Bolgariji.« To je tiskano v posebni brošuri, iz katere posnemamo sledeče važnejše točke:

Bolgari! Devet mesecev že se bije najljutejši boj na poljski zemlji. Naša domovina je čez in čez popolnoma razdejana. Zakladi vekovne kulture, umetnosti in književnosti so poteptani in razgrabljeni. Stotisočero ljudi je brez strehe in izgnani od domačih ognjišč, hodijo nemili nedragi po tujih, čestokrat negostoljubnih deželah cele Evrope. Zaslužek in plod polvekovnih, nadčloveških trudov naroda iz tega dela Poljske, s katerim se je pod upravo avstro-ogrske monarhije najbolj človeški postopalo in kateri je imel svojo ustavno vlado, vse to leži danes v razvalinah ali pa v agresivnih rokah našega vekovnega sovražnika.

Obupnost bi morala objeti dušo Poljaka, gledajočega toliko gorja in nesreče, ako ga ne bi bodril večni plamen svobode; kateri z nesmrtno močjo krepi junaštvo naroda ter vzbuja v njem vero v končno zmago pravične stvari.

Danes se vojuje na poljskih tleh, sredi bučečih, kot bučanje ogromne burje, sovražnih armad največji odstotek Poljakov. Preživeli smo že to tragično usodo, da smo primorani boriti se na tri strani. Ta krvava usoda ni novost za nas, zaradi nje več ne tugujemo, niti nam ona ne jemlje moči za delo. Takšna je bila naša usoda že pred več kot sto leti do danes.

A med celim vekom od istega dne, ko poljska neodvisnost propada, do danes živi v nas vera, da pride prejkoslej svoboda. Spoznali smo svoje slabosti, premagali smo svoje napake in naučili smo se ceniti in izkoriščati tiste moči, katere žive v našem narodu.

Zato danes v usodepolnih trenotkih, če tudi največja teža grozne vojne leži na naših plečih, nikakor ne omagamo, nego smo se postavili z junaškim pogumom v okope, pred katerimi izhaja za nas zarja svobode.

Mar nismo pričakovali več kot sto let tega zgodovinskega trenotka?

In zato smo zagrabili za orožje, ne samo vodeni od čuvstva državljanskega dolga do države in dinastije, nego tudi kot svobodni in neodvisni tvorci bodoče obnovljene Poljske. Podnesli smo v žrtvo za poljsko reč prostovoljno, neprisiljeni, najlepši cvet naše mladine, najbolj rodovitno njivo našega naroda, najbolj delavni, najbistrejši del poljske inteligence. Z eno besedo, poslali smo v boj istotake moči, kakršne ste tudi vi poslali proti Lozengradu, Ljule-Burgasu in Odrinu; postavivši vse na eno karto v imenu osvobojenja in zjedinjenja naroda, v obrambo trakijskih in makedonskih bratov.

A da smo se precej postavili na strani Avstro-Ogrske, da gremo ramo ob ramo z njeno armado, to nikakor ni slučajnost, niti je rezultat spretne diplomacije njene vlade, ampak svestna odloka, izvirajoča iz najglobljega prepričanja, vere in volje naroda našega.

Z ene strani to dokazuje, da smo se streznili od romantičnih domišljij prošlega veka, z druge strani pa, da smo znali ohraniti nepokvarjeno čistost ideje in vesti proti nezdravi atmosferi, katera nam je vela nasproti tekom celega veka iz države carja — iz carstva hinavščine, nasilstva in — rubljev.

Izmed treh velesil, s katerimi so za sedaj spojene usode poljskega naroda, odločili smo se za ono, katera je po številu najslabejša, a moralno najbolj čista in najbolj zdrava, a politično najpravičnejša. Odločili smo se za ono, katera nam je najmanje hudega storila, a je tekom poslednjih 50 let dala dosti dokazov, da hoče popraviti vse nam storjene krivice. (To je Avstro-Ogrska.) Odločili smo se za to vlado, katera edina je cenila naš ponos kot svoboden in kulturen narod, priznavši nam pravico evropske konstitucije.

Samo zjedinjen s to vlado more poljski narod pričakovati pravico in ravnopravnost.

Proti koncu svojega »odprtega pisma« omenjajo Poljaki s ponosom svojih poljskih legijonov, kateri so se bili na najtežavnejših frontah zajedno z avstro-ogrsko armado. To so mladeniči in možje najblagorodnejše sredine poljskega naroda, tudi iz Rusko-Poljske, kateri so izročili sebe in svojce veliki nevarnosti, zapustivši tam svoja posestva, hiše in rodbine. Došli so celo emigranti iz vseh dežel kulturne Evrope: iz Francije, Italije, Belgije, Holandije, Skandinavije, Japonske in Amerike, samo zato, da bi izpolnili svojo dolžnost do domovine, dolžnost krvi in junaštva.

Potem se pa obračajo Poljaki v svojem pismu do Bolgarov s sledečimi besedami:

Obračamo se do Vas kot narod, kateri je najlepše uresničil našo idejo in vero, da nam pritrdite, da narod, ki ohrani svojo čast, ne sme in ne more propasti!«

Omenja se na tem mestu, kako so bili Bolgari izmamljeni od svojih »prijateljev«, kateri so bili bolj nevarni kakor javni sovražniki. Tako so postali Bolgari za eno izkušnjo bogatejši. A Poljaki se obračajo do njih kot do »junaških zmagovalcev, katerim se je zgodila krivica, ko so se osvobodili svojih sovražnikov, a so se onepravdali s strani svojih »prijateljev«.

Kaj žele torej Poljaki od Bolgarov?

Poljska, več kot sto let pritiskana od Rusov, Poljska, v kateri je vsak zarod vstajal za borbo proti svojim tlačiteljem, pa je bila zaradi tega grozno uničena, pošiljana v Sibirijo, v Schlüsselburg in v varšavske zapore, ne apelira na pobratimska čuvstva Bolgarov, ampak se sklicuje na izkušnje Bolgarov, na izmame, nesreče in — zmage njihove, katere so odkrile edine med Slovani celo grozno istino o bitnosti ruskega »slovanskega pobratimstva«. Poljaki prosijo Bolgare za moško podporo z nepristransko svojo sodbo o tej stvari, s katero bodo mnogo doprinesli h končni odloki Evrope glede usode obnovljene Poljske. Poljaki žele, naj Bolgari vestno presodijo poljsko vprašanje in naj pričajo o pravdi, naj povedo javno, kje je pravica, a kje je krivica in zločin.

Poljska — tako se glasi v pismu — ima pravico zahtevati od Bolgarov moralično podporo v teh plodonosnih časih. — S kakšno pravico? bo marsikdo povprašal. A na to vprašanje odgovarja pismo, ko omenja »prvega in najblagorodnejšega osvoboditelja Bolgarov Vladislava Jaželončika, imenovanega Varnenskega; dalje omenja onih tisočerih Poljakov, kateri so se borili v redovih ruske armade za osvobojenje Bolgarov pod Šipko in pri Plevnu. Slednjič omenja Čajkovskega, znanega tudi pod imenom Saduk paša, kateri je deloval kot posredovalec med Turčijo in Bolgarijo, Mickieviča, Slovackega in Milkovskega, pesnikov in boriteljev za svobodo, iz čijih zakladov se je tudi bolgarski duh oživljal in krepčal.

V imenu te prošlosti in v imenu najbolj svetega gesla »svoboda in neodvisnost«, kateri se danes razlega po bolgarski zemlji od bregov Donave do valov Egejskega morja, kličejo Poljaki Bolgarom: Recite svojo besedo glede poljskega vprašanja! Povejte, kaj mislite glede vprašanja o borbi Poljske za kulturne in narodne pravice! Presodite njene odnošaje do vojujočih velesil. Presodite načine, po katerih vlada Rusija nad Poljsko!

Pokažite pred celo Evropo, kje je po Vašem mnenju pravica, kje je bodočnost in način, da se ohrani poljski narod.

Naj vsakdo prime za pero in naj se obrne do časopisa, kateri je po svojem programu in po politični barvi najbližnji njegovemu prepričanju, ter na ta način da izpolni svojo moralno dolžnost.

Dotično pismo končuje »ad captandam benevolentiam« s sledečo frazo:

»Povzdignite, Bolgari, visoko svoj glas, ko veste, da so danes ušesa in oči cele Evrope obrnjene k Vam, in da bode Vaš glas — kakršenkoli bi bil — vplival na mnoge osebe v Evropi, ter da bode odmeval mnogokratno po vseh narodih in državah.

Ker se gotovo Slovenci zanimajo za osodo Poljske, zanimalo jih bode, kako govori in piše brat bratu v teh osodepolnih časih.

»Prijateljska in bratska zvestoba,« kakor veli Th. Körner, »se poizkuša v burji.«

SVARILO.

Vojno ministrstvo je že v pozni jesen leta 1914. izdalo naredbo, objavljeno v dnevnikih z dne 28. novembra 1914, da je namreč pri bodočih oddajah večjih naročil za armado na tvrdke in podjetja v kraljestvih in deželah, zastopanih v državnem zboru, ponudnikom naložiti strogo obveznost, obdržati si navadno število svojih zasebnih uslužbencev in jim tudi ne znižati njihove plače, ker bi ne bili sicer samo od nadaljnih naročil izključeni, ampak bi se lahko tudi že oddana naročila stornirala.

V zadnjih mesecih pa je bilo slišati ponovne pritožbe iz krogov zasebnih uslužbencev, da se namreč mnogo večjih tvrdk, ki so pri dobavah vojnih potrebščin neposredno ali posredno udeležene, za omenjene naredbe ne briga dosti in da so zmanjšale število uslužbencev, oziroma jim znižale plačo. Tako postopanje se mora v danih razmerah označiti kot kršenje najnavadnejših socialnih dolžnosti.

Vsled tega je c. kr. ministrstvo za notranje stvari vse politične deželne oblasti na ta pojav opozorilo in jim naročilo, ga po moči zatreti. V ta namen je bilo zaukazano vsem političnim okrajnim oblastem (okrajnim glavarstvom, magistratom mest z lastnim štatutom), da naj v zvezi z vsemi organi, ki pridejo v poštev, z vsemi sredstvi delujejo na to, da se imenovana ministrska naredba kar najnatančnejše izpolnjuje.

V slučaju, da bi ostal tak vpliv brezuspešen, naj se pritožbe prizadetih zasebnih uslužbencev, ki naj se prijavijo pri okrajnih oblastvih, po dovršeni preiskavi predlože ministrstvu za notranje stvari, da dobi isto razpregled dotičnih tvrdk.

ANTIKVARJAT

Kat. Bukvarne v Ljubljani ima na razpolago po skrajno nizkih cenah:

Thesaurus sacerdotum et clericorum. Venetiis 1822. Broš. 1 K.
Schmid: Lectiones in usum cleri. Vindobonae 1866. Ed. VIII. Vez. 60 v.
Manuale sacerdotum pro praeparatione ad missam. Friburgi Brisigoviae 1838. Vez. 1 K 20 v.
Zenner: Instructio practica confessarii in compendium redacta. Četrti natis. Viennae 1844. Vez.
Acta et decreta concilli provinciae viennensis anno Domini 1858. Vindobonae 1859. Vez. 2 K 40 v.
Wilmers: Handbuch der Religion für Studierende an höheren Lehranstalten. Regensburg 1871. Vez. 1 K 40 v.
Schultz: Kleine lateinische Sprachlehre zunächst für die untern und mittieren Klassen der Gymnasien. Paderborn 1880. 17 natis. Vez. 80 v.
Leonhardi: Practisches Handbuch zur Erklärung der in dem k. k. österr. Staate vorgeschriebenen Katechismen, oder Angewandte Katechetik. Wien 1880. Broš. 1 K.
Gruber: Praktisches Handbuch der Katechetik. Prvi del. Salzburg 1832. — Broš. 60 v.
Wessenberg: Das heil. Abendmahl. St. Gallen 1846. Drugi natis. Vez. 50 v.

Zahvala.

Povodom bridke izgube našega preljubljenega soproga in očeta

Antona Vižin

se iskreno zahvaljujemo za prisrčno sožalje in za blago sočutje vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti k večnemu počitku, posebno prečastiti duhovščini in našemu preblagemu gospodu župniku za krasen nagrobni govor. Iskreno zahvalo smo dolžni vsem onim, ki so ob težki bolezni dokazovali z besedo in dejanjem svojo ljubezen do blagega pokojnika.

Bog plati!

V Solkanu, 22. maja 1915.

Žalujoči ostali.

Kupi se dobro ohranjeno

KOLO

Pismene ponudbe sprejema uprava „Slovenca" pod **št. 1165.** 1165 (3)

Površna višnjeva jopica

se je **izgubila** od Tivoli do Škofije. Pošten najditelj se prosi, da bi jo prinesel na **Sv. Petra cesto št. 45.**

zdravniško priporočeno **kritvoreče vino** daje **moč** in **zdravje.**

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 4·80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana. 2631

Gospodična

zmožna vseh pisarniških del, slovenskega, nemškega in laškega jezika, **išče službe.** Ponudbe pod: **„Izurjena Trst"** na upravništvo „Slovenca". 1175

Stanovanje in hrana

za **učiteljico** in njeno **spremljevalko** iz **Pulja se išče** na **Spodnjem Štajerskem.** Ponudbe s ceno naj se naslovijo na upravništvo pod: **»Pulj 1162«.** 1162

1 steklenica 2 kroni.

Ceniki zastonj in franko.

9 oral košnje

pod Rožnikom se odda.

Več se izve v svečarni Prešernova ulica 7.

Št. 8801.

Razglas.

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in troških za leto 1915/6 t. j. od 1. julija 1915 do 30. junija 1916 in sicer:

1. mestnega zaklada;
2. mestnega ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. mestnega loterijskega — posojilnega zaklada;
6. amortizačnega zaklada mestnega loterijskega posojila;
7. mestnega vodovoda;
8. mestne klavnice;
9. mestne elektrarne in
10. mestne zastavljalnice

že sestavljeni in da bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni — od 8. do 21. junija letos javno občanom na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta v Ljubljani,

1176 dne 4. junija 1915.

Tvrdka: **Tržaški dovoz kave**

Ferdinand Vondráček v Trstu

1161

si dovoljuje tem potom naznaniti, da je **pridružila svojo tržaško razpošiljalno** začasno svoji tovarni kave iz smokev in žita in veliki pražilnici kave **v Černém Kostelci pri Pragi.** Dopisi in naročila naj se blagovolijo naslovljati:

Tovarna tržaške tvrdke Ferdinand Vondráček,

Černý Kostelec pri Pragi.

Vplačila se vršijo lahko i nadalje potom dosedanjih položnic na c. kr. poštno hranilnico.

Udani v voljo Najvišjega sporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni sin, odnosno brat, gospod

Mihael Pogačnik

rez. četovodja pri c. kr. odd. strojnih pušek dom. pešp. št. 27 in paznik deželne prisilne delavnice v Ljubljani

padel smrtno zadet v junaškem boju za domovino v soboto dne 15. maja t. l. ob 2. uri popoldne na severnem bojišču.

Sv. maše zadušnice bodo brane v raznih cerkvah.

Ljubljana, Kamna gorica, Jesenice, dne 6. junija 1915.

Terezija Pogačnik 1173
mati.

Dr. Lovro, Tomo, Zdravko Pogačnik, bratje. — **Marija Langus, Terezija Kapus, Barbka Pogačnik,** sestre.

Razglas.

Naš letošnji redni občni zbor je podelil znesek **treh tisoč kron** za

obdaritev 60 dolgo služečih, k stanju naših vlagateljev spadajočih poslov

z nagradami po 50 K.

Za te nagrade morejo prositi one služeče osebe moškega in ženskega spola,

1. ki pripadajo **poselskemu stanu** v smislu poselskega reda,
2. ki so služili ali še služijo najmanj **petnajst let** neprenehoma **pri eni in isti rodbini,** in
3. ki so najmanj **tri leta vlagatelji našega zavoda.**

Prosilci, ki doslej še niso bili obdarovani z nagrado, imajo prednost pred onimi, ki so v zadnjih treh letih prejeli nagrade.

Tisti, ki prosijo za kako tako nagrado, morajo **nepretrgano službeno dobo** dokazati s poselsko knjižico ali z izpričevalom svojega službodajalca ali na kak drug verodostojen način, n. pr. s potrdilom župnijskega ali občinskega urada svojega službenega kraja. Začasni izstop iz službe zaradi bolezni ne velja kot prestanek službene dobe, ako je posel po ozdravljenju zopet vstopil v službo prejšnjega gospodarja.

Pripadnost k stanju naših vlagateljev se mora dokazati z navedbo številke vložne knjižice Kranjske hranilnice, ki se glasi na ime prosilčevo ali je vinkulirana na njegovo ime, ali pa na drug način, ki izključuje vsako zlorabo.

Za te nagrade se je

do 30. junija t. l.

pismeno ali ustno prijaviti tajništvu Kranjske hranilnice. Te prošnje se bodo rešile do konca meseca julija t. l.

V Ljubljani, dne 1. junija 1915. 1174

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

Zaradi pozne sezije se prodaja, kar je še v zalogi

damskih in otroških slamnikov *pod tovarniško ceno*

v modnem salonu

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica 3. *Dvorski trg 1.*

Delniška glavnica 8,000.000 K. **LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA** Rezer. fondi okroglo 1,000.000 K.

Poslovnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije. — Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup sreč za 1. razred IV. c. kr. avstr. razredne loterije.

Zrebanje 8. in 10. junija t. l. **Cena:** 1/1 srečka . K 40 1/4 srečke . K 10 1/2 srečke . „ 20 1/8 srečke . „ 5

Sprejema kot član avstrijskega konzorcija prijave za subskripcijo

5 1/2 % vojnega avstrijskega posojila iz leta 1915. po originalnih pogojih.

Subskripcija se vrši do 29. maja t. l. 1058

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Tisk: »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.